LAHOLMS TIDNING

N:R 239. ÅRG. 22. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. TORSDAGEN DEN 15 OKTOBER 1953 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre

Sabena-plan exploderade i luften 44 passagerare brända till döds

FRANKFURT. (TT – Reuter)

Fyrtiofyra personer omkom när ett belgiskt flygplan, tillhörande bolaget Sabena, på onsdagseftermiddagen störtade en kort stund sedan det startat från Rhenmain-flyghamnen invid Frankfurt. Fyrtio av de omkomna var passagerare. Planet, ett två motorigt Convair-plan, störtade brinnande ned invid byn Kelsterbach, omkring 3 km väster om flyghamnen.

Samtliga tillgängliga brandbilar och ambulanser i Frankfurt sändes omedelbart till katastrofplatsen, som var synlig på långt håll genom en väldig rökpelare som steg upp från det brinnande flygplansvraket.

Olyckan inträffade strax efter kl 14.20, och en stund efteråt meddelade Sabena att inpen av de ombordvarande i olycksplanet kommit undan med livet. Först uppgavs det att antalet passagerare ombord var 37, men från tyskt håll förklaras med bestämdhet att det fanns 44 passagerare och 4 mans besättning ombord. Bland passagerarna var två barn.

Störtningen kunde bevittnas från flyghamnen. Av allt att döma exploderade planet uppe i luften, och man såg hur ett väldigt rökmoln bredde ut sig med en svamphattsliknande förtjockning upptill. Flyghamnen avspärrades omedelbart för trafik, och inkommande plan var tvungna att kretsa omkring i omgivningarna åtskillig tid innan de fick tillåtelse att gå ned.

Planet hade kommit från Salzburg och har mellanlandat i Frankfurt på vägen till Bryssel.

Bland de 40 passagerarna, av vilka tre var småbarn, befann sig förre österrikiske ambassadören i London, sir Georg som var 75 år gammal, var österrikiskt sändebud i London 1920—38. Vid nazisternas intåg i Österrike stannade han kvar i England, blev brittisk medborgare och sedermera adlad.

Bland de omkomna passagerarna var nio amerikaner, tre britter, två tyskar, fem österrikare, och en holländare. Convairplanet är ett av de modernaste som går i intereuropeisk trafik.

Onsdagens störtning är den andra flygolyckan vid Rhen-Main-flygfältet sedan den 22 mars 1952 då 46 personer på ett KLM-plan på väg från Johannesburg till Amsterdam dödades. Det är den 42:a större flygolyckan i år. Den hittills största katastrofen i flygets historia skedde i juni i år då en Globemaster med amerikanska soldater ombord störtade norr om Tokio på väg från Japan till Korea varvid 129 personer omkom.

Två svenskar bland offren

BRYSSEL (TT — Belga)

I den lista över dödsoffer för flygolyckan, som publicerades av Sabena på onsdagskvällen, förekom två svenskar, nämligen direktör S. V. G. Bengtsson, Stocksund, 44 år, och flygtjänsteman T. Östensson, Stockholm, 53 år. Bengtsson efterlämnar maka och 3 minderåriga barn. Båda hade gått ombord på planet i Salzburg och var på väg till London.

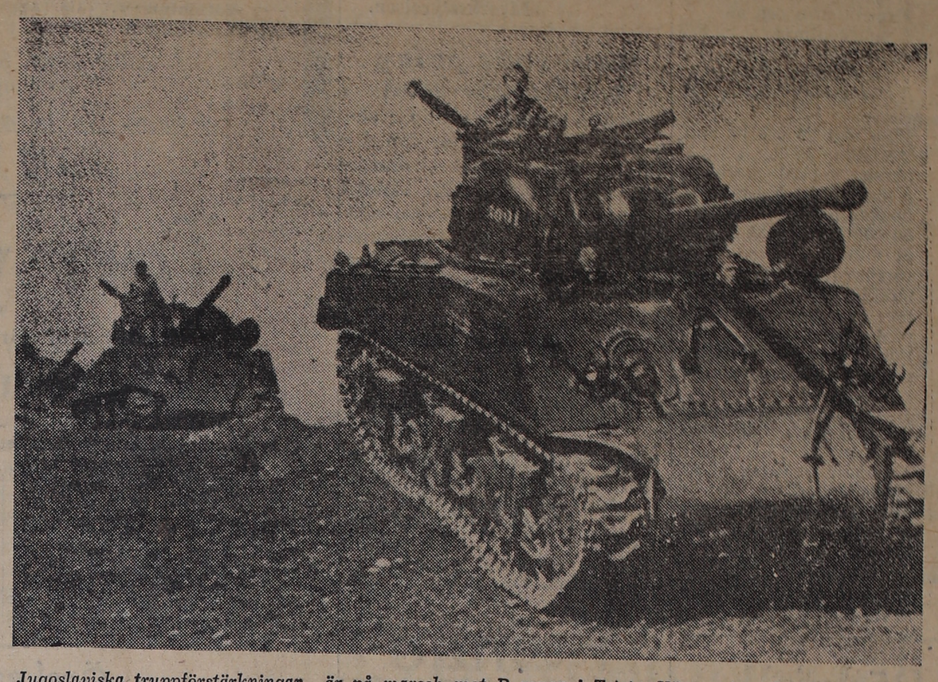

Jugoslaviska truppförstärkningar är på marsch mot B-zonen i Triste. Här ses jugoslaviska stridsvagnar på framryckning.

Makaber gatukorsning

MEXICO CITY (TT — AFP)

En mexikansk veterinär visade på onsdagen en märklig, fembent hund för pressen.

Det konstiga med hunden var inte att han hade fem ben, utan att den var hermafrodit, med fullt utbildade maskulina och feminina könsattribut.

Förmodligen kommer hunden — som är en s. k. gatukorsning mellan polishund och byracka — att säljas till forskningsinstitutet, som redan bjudit en vacker summa för den.

Ångpanna exploderade 3 dödades, 14 skadade

AARHUS. (TT — RB)

Tre man dödades och 14 skadades vid en ångpanneolycka på onsdagen i Jyllands största elverk, Midtkraft, i Aarhus.

Olyckan berodde på att några arbetare började montera ned toppventilen utan att ångan avstängts. Ventilen slungades långt bort i maskinhallen som på ett par sekunder fylldes med 550 grader het, högkomprimerad ånga.

Alla stadens ambulanser tillkallades och ett tjog skadade fördes till sjukhusen. De tre som varit med om att skruva loss ventilen var döda. 14 andra var illa skållade, men ingen livsfarligt.

Vid en undersökning har det visat sig att de tre som föll offer för olyckan börjat skruva bort toppventilen utan att ha försäkrat sig om att ångan var avstängd. Eftersom täckningsbrickan kring ventilen var fastsvetsad märkte de ingenting förrän de flesta bultarna avlägsnats. Då slets ventilen med ens loss av trycket och ångan fyllde lokalen.

Flera hundra arbetare uppehöll sig i maskinhallen och alla som kunde försökte sätta sig i säkerhet. Några kröp in i en ångpanna, som höll på att repareras, andra kravlade upp på taket eller upp på altanerna i hallen. Så snart som möjligt skyndade de tillbaka för att hjälpa sina kamrater.

HOVRÄTTSDOM i svårt rattfyllerimål KRITISERAS

STOCKHOLM (TT)

Svea hovrätts avgörande i ett rattfyllleri anser RÅ vara direkt ägnat att motverka de aktuella strävandena till ökad trafiksäkerhet. Ehuru det endast gäller straffutmätningen har RÅ därför hänskjutit målet till Högsta domstolens prövning.

Målet gäller en person i Stockholm, som gjort sig skyldig till trafikovarsamhet och smitning vid två tillfällen samt onykterhet vid förande av bil och rattfylleri. Rådhusrätten dömde honom till fem månaders fängelse, vilket straff hovrätten emellertid nedsatte till tre månader. Det av rådhusrätten utmätta straffet kan inte anses för högt utan överensstämmer väl med gällande straffutmätningsnormer. Hovrättens åtgärd att nedsätta straffet framstår därför som i och för sig opåkallad, säger RÅ.

Titos hot och Sovjets protest rubbar icke allierades beslut

TRIESTE (TT—Reuter)

Trots president Titos hotelser och Sovjetunionens protester verkar det onekligen som om de allierade vidhåller sitt beslut att lämna A-zonen i det omstridda Trieste-området. Livlig verksamhet kunde på onsdagen iakttagas kring de brittiska truppförläggningarna, lastbilar körde omkring och samlade ihop de engelskspråkiga vägmärken som ockupationsmakterna satt upp, materieltransporter rullade hela dagen norrut med tåg och på kvällen hölls avskedsfest för de brittiska officersfamiljerna. Även i de amerikanska förläggningarna rådde liv och rörelse men inga tidningsmän tilläts komma i närheten av huvudförläggningen i Opicina.

Bland civilbefolkningen råder stor oro och osäkerhet inför framtiden. Den titovänliga tidningen "Corriere di Trieste" lugnade inte heller någon genom ett meddelande på onsdagen att den berömda hårdföra jugoslaviska "6 divisionen", som utmärkte sig under kriget mot Italien, håller på att transporteras till B-zonen. De lokala myndigheterna söker lugna de oroliga och från italienskt håll gör man allt för att övertyga befolkningen att "det säkert kommer att ordna . upp sig" när italienarna övertar A-zonen.

Från Belgrad rapporteras inga nya demonstrationer. En del smärre intermezzon har ägt rum utanför de brittiska och amerikanska informationsbyråerna i Belgrad, men en väntad stor protestaktion inställdes plötsligt. Den jugoslaviska nyhetsbyrån Tanjug uppgav på onsdagen att två italienska pansarförband gått i ställning vid demarkationslinjen mellan Italien och A-zonen. Enligt samma källa skulle flygblad ha spritts i zonen med uppmaning till civilbefolkningen att göra motstånd mot italienarna vid deras kommande inmarsch.

Jugoslaviska utrikesministern Bebler mottog på onsdagen franske ambassadören Baudet, hans väästtyske kollega Kroll och Turkiets beskickningschef Agah Aksel.

I USA har presskritik riktats mot Storbritanninen och Förenta staterna för att dessa länder inte i förväg meddelat Jugoslavien sin avsikt att överlämna A-zonen till Italien. Washington Post anser att denna underlåtenhet medfört att frågan blåsts upp till onormala proportioner.

Italien kräver zon A

ROM (TT — Reuter).

Italien är berett att delta i fyrmaktsförhandlingar beträffande Trieste, sade konseljpresident Pella på onsdagskvällen. Innan italienska delegater tar plats vid förhandlingsbordet tillsammans med företrädare för Jugoslavien och de tre västmakterna måste dock ett av två villkor uppfyllas:

1) Triestes A-zon överlämnas till Italien.

2) B-zonen utrymmes av de jugoslaviska trupperna.

Högerriksdagsmän i Stockholms stad

STOCKHOLM. (TT)

Högerlistan vid valet till första kammaren i Stockholms stadsfullmäktige är nu fastställd och upptar följande namn (suppleanterna inom parentes): Riksdagsmannen direktör Knut Ewerlöf (redaktör Allan Hernelius och red. Bengt Lind), riksdagsledamoten bibliotekarie Ebon Andersson (fil. mag. Blenda Ljungberg, Uppsala, och direktör Gunnar Danielson) samt professor Gunnar Heckscher (byråsekr. Åke Leissner och förste kontorsskrivare Margareta Meurling).

Fröken Frankrike

Inte utan chans i valet om miss Universum i London är lilla fransyskan Denise Perrier, artonårig studentska från Lyon, just krönt till "Mlle Frankrike". Henne kan man väl våga satsa litet på, eller hur?

Hemliga amerikanska radardokument har påträffats i Östzonen

Senator Mc Carthy tillkännagav på onsdagen att ett antal strängt hemliga dokument, gällande bl. a. radar, dykt upp i den tyska östzonen, där de utnyttjas av kommunisterna.

Den republikanske senatorn Dirksen, som är medlem av McCarthy-utskottet, uppger att 26 av 57 strängt hemliga dokument som försvunnit från arméns radarlaboratorium i Fort Monomouth i New Jersey påträffats i Österrike. Han anser att händelsen tyder på att det finns en spioneriorganisation med vida förgreningar, eftersom papperen kunnat vandra så långt väg. Vittnesmål i utskottet tyder på att de hemliga dokumenten varit försvunna i två år.

Armémyndigheterna i Washington känner emellertid inte till något sådant fynd av dokument i Tyskland.

Kina med i 5-maktskonferens USA modifierar sin hållning?

LONDON (TT — Reuter).

Sovjetunionens förslag om en femmaktskonferens med kinesiskt deltagande kommer att behandlas vid utrikesministermötet i London på fredag och lördag, säger man på diplomatiskt håll i London. Det verkar onekligen som om Förenta Staterna modifierat sin tidigare negativa hållning till det ryska förslaget, som framfördes i en not till västmakterna den 28 september. Tidigare har man på amerikanskt håll bestämt motsatt sig tanken på en dylik konferens, men utrikesminister Dulles önskan att stärka sammanhållningen mellan de tre allierade tycks till Frankrikes och Storbritanniens glädje ha medfört en omprövning av USA:s ståndpunkt.

Fortsatt amerikanskt motstånd mot den ryska planen skulle dessutom kunna medföra att Sovjet anser sig böra ytterligare förhala en fyrmaktsuppgörelse om Tyskland och Österrike. Detta skulle i sin tur inverka ogynsamt på den europeiska försvarsgemenskapen som för närvarande tycks vara i behov av all tänkbar uppmuntran, säger man i London.

Visserligen ställde ryssarna inte uttryckligen en femmaktskonferens med kinesiskt deltagande som villkor för en tysklandsuppgörelse, men man anser likväl att Sovjet skulle anse allierat motstånd härvidlag vara en lämplig förevändning att sätta sig på tvären ifråga om Tyskland och det österrikiska fredsfördraget.

Ett femmaktsmöte skulle dessutom ge Frankrike tillfälle att ta upp frågan om Indokina i ett större sammanhang. Denna möjlighet anses i någon mån had ämpat fransmännens motvilja mot att en konferens där Kina deltar hålls före fyrmaktsförhandlingarna om Tyskland.

De allierades svar på den senaste ryska noten väntas få formen av en förnyad inbjudan till en fyrmaktskonferens i Lugano, varvid möjligheten av en senare överläggning med kinesiskt deltagande ställs i utsikt.

Trieste kommer också att tas upp till debatt på fredag och lördag i London — främst kanske man kommer att diskutera president Titos förslag om överläggningarna mellan USA, Storbritannien, Jugoslavien och Italien i denna segslitna fråga.

Utrikesminister Dulles anländer till London på torsdagskvällen och hans franske kollega Bidault väntas komma ungefär samtidigt. Konferensen inleds klockan elva på fredagsmorgonen.

Eisenhowers tårta vägde ett kvarts ton

HERSHEY, Pennsylvania (TT — Reuter).

Efter att ha strukit eld på en tändsticka mot byxbaken tände president Eisenhower på onsdagen de 63 ljusen på sin födelsedagstårta (250 kg) vid ett kalas för 20,000 republikaner.

Därefter instiftade presidenten en stipendiefond på 700,000 dollar som skall finansiera utväxling av studenter mellan Förenta Staterna och andra länder.

Vid födelsedagskalaset som hölls i ett cirkustält serverades en middag som kostade 100 dollar kuvertet. Genom en insamling bland gästerna fick det republikanska partiets fonder ett tillskott på 400,000 dollar.

Uppbar kvarts miljon ministerpension efter 3 års tjänst

KÖPENHAMN. (TT — RB)

Efter att i tre år ha varit medlem av en regering har en man i Danmark i 40 uppburit pension och tidningen "Information" har räknat ut att han sammanlagt har fått inte mindre än 252.000 kronor.

Hur mycket det årligen utbetalas i ministerpensioner i Danmark vet man inte, men tidningen har anmodat finansministern att låta utreda saken, så att frågan kan dryftas i det nya folketinget.

Pensionerna utbetalas automatiskt från statskassan, också till välbärgat folk, som har arbete och inkomster.

Rattfyllolag för flygare onödig

STOCKHOLM (TT)

Luftfartsstyrelsen anser tveksamt, om behov av en trafiknykterhetslag föreligger för luftfartens del. Certifikatinnehavarnas nykterhetsförhållanden övervakas strängt och disciplinbestämmelser är intagna i tjänste- och kollektivavtal. Ur likställighetssynpunkt motsätter sig dock styrelsen inte att lagen om trafikbrott utsträckes att även gälla personal inom luftfarten.

Tvååring hade änglavakt

KALMAR (TT)

Från ett öppet fönster på tredje våningen föll på onsdagen en tvåårig son till hr Hilmer Karlsson i Mönsterås. Pojken hamnade på den stensatta trottoaren men tycks ha klarat sig ifrån äventyret utan några skador.

Han hade via en soffa klättrat upp i fönstret och innan modern hann ingripa hade han störtat till marken. På lasarettet i Oskarshamn, dit pojken fördes, har man inte inte kunnat konstatera några skador. Han kvarligger dock för ytterligare observation.

KOREA:

Röda "övertalarna" börjar Kräver full rörelsefrihet

PANMUNJOM. (TT — Reuter — AFP)

Dödläget beträffande de koreanska fångarna utan hemlängtan nåvdes på onsdagen. Kommunisterna har förklarat sig villiga att inleda "operation övertalning" redan på torsdagen, då 1,000 kinesiska och nordkoreanska fångar i den demilitariserade zonen skall få lyssna till föredrag av kommunistiska delegater.

Dessa övertalningsförsök skulle egentligen ha inletts redan för nära tre veckor sedan, men kommunisterna vägrade att börja innan ordentliga lokaler uppförts för ändamålet. Ingenjörstrupper ur FN-styrkorna har den senaste tiden arbetat dag och natt med att montera stabila baracker.

Den neutrala övervakningskommissionen utsändes på onsdagen 35 små grupper med uppgift att inspektera de områden där övertalningarna skall äga rum.

Kommunistdelegaten general Lee Sang Chor krävde samtidigt att de kommunistiska föredragshållarna skall få fullständig rörelsefrihet i och omkring den demilitariserade zonen och att ingen inblandning i deras arbete skall få förekomma. Från FN-håll genmäldes att vederbörande kommer att åtnjuta "full rörelsefrihet på de vägar som vi anvisar dem." Man erinrade även om att antalet övertalare kommer att bestämmas av repatrieringskommissionen.

En neutral kontrollgrupp på 20 personer, däribland fyra svenska, avreste på onsdagen till Nordkorea för att undersöka hur det förhöll sig med FN-sidans påstående att kommunisterna mottar flygplansleveranser i strid med stilleståndsavtalet.

SMR vederlägger oriktig DN-ledare om mjölkpriser

STOCKHOLM (TT)

Med anledning av debatten om priser och marginaler vid mjölkleveranser till storförbrukare meddelar Svenska mejeriernas riksförening att återförsäljare i Stockholm har en marginal av 6,7 öre per liter för lös- och 6,3 öre per liter för glastappad mjölk. Partipriset utgör därför 36,3 resp. 46,7 öre per liter. Dessa marginaler skall täcka samtliga kostnader. Medelleveransen till svenska mjölkbutiker uppgår till 250 liter per butik och dag.

För de s. k. storförbrukarna uppgår medelleveransen inte ens till hälften av mjölkbutikernas och dagsbehovet är starkt varierande. Detta gör dessa leveranser mer kostnadskrävande, vilket framgår av en utredning med bl. a. arbetstidsstudier. Denna utredning har legat till grund för de leveransavtal, som mejeriorganisationen efter långvariga förhandlingar träffat i år, dels med försvarsgrensförvaltningarna, dels med landstingens inköpscentral och medicinalstyrelsen.

Enligt dessa i princip lika avtal, som omfattar en glidande prisskala alltefter leveransens genomsnittliga dagsstorlek (3 öres marginal vid leverans av över 200 liter per dag) har hänsyn tagits till de särskilda omkostnaderna för sådana leveranser. Avtalen gäller hela landet.

Detaljhandelsmarginalen i genomsnitt för hela landet är lägre än i Stockholm, nämligen 5,6 öre per kg. Att marginalen är högre i Stockholm beror på det högre kostnadsläget där.

Regn

Landdistrikt: Svag vind, efterhand måtlig nordlig eller nordostlig. Övervägande mulet och under torsdagen regn tidvis. Kyligare.

Allmänna utsikter för fredagen. Vind mellan väst och nord. Mest uppehållsväder. Kyligare än under onsdagen.

Sjödistrikt: Efterhand god till frisk lokalt styv nordostlig bris med regn.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:
Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.
Annonser placeras ej på första sidan.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.

Prenumerationspriser:
Halvår 16:50, kvartal 8:75, månad 3:25.

Dödsfall

†

Axel P. Lundgren

har avlidit i en ålder av 73 år i Ansonia, Conn., USA, den 30 sept. 1953.

HILDA LUNDGREN
Carl A. Lundgren
Manfrid Lundgren
Systern Signe Persson,
Laholm.

SORG-
HATTAR och SLÖJOR
i ett förnämt och värdigt utförande.
EKWALLS EFTR.
Asta Söderberg.
Tel. 566 Laholm.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR.
Allt ombesörjes.
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarb. Mellbystr. Tel. 69.

Anderssons Begravningsbyrå
ombesörjer allt vid dödsfall.
Gamlebygatan 10, tel. 175.
LAHOLM.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRA
(Inneh. Carl Henrik Svensson)
Rekommenderas.
Tel. 54 Ränneslöv
Allt ombesörjes.

Laholms Tidning
är bäst som ortstidning i s:a Halland

Kraftledningsstolpar

Laholms stads elverksstyrelse utbjuder till försäljning c:a 150 begagnade, men i gott skick varande, impregnerade kraftledningsstolpar. Anbud, omfattande hela eller del av partiet, skola skriftligen avfattade vara inlämnade till drätselkontoret senast den 24 oktober 1953. Närmare upplysningar kunna erhållas genom hänvändelse till förstemontören S. G. Nilsson, tel. 42.

Elverksstyrelsen.

Råttbekämpning i Laholms stad

Med anledning av att Garanti AB Anticimex under den sista veckan i oktober kommer att vidtaga åtgärder för råttutrotning i staden uppmanas alla fastighetsägare, som besväras av råttor, att snarast möjligt anmäla detta till polisman W. Göransson, tel. 101.

Hälsovårdsnämnden.

Restads m. fl. byars linryckningsmaskinbolag

håller årssammanträde på Stadshotellet i Laholm fredagen den 16 okt. kl. 13.30.

Veinge

Kyrkbuss på söndag 12.15 från Allared—Bölarp—Bökeberg—kyrkan.

Gammaldansens vänner

Samkväm i Vallberga föreningshus lördagen den 17 okt. kl. 19.30. Medlemskontroll. Buss avgår fr. Laholm kl. 19.30.

De moderna
GLASÖGONEN

Glasögonhuset
Stora Torg Halmstad

Köp presenningar
direkt av tillverkaren.
Höga kvalitéer. Låga priser.
OLLE SVENSSONS SADELMAKERI,
Stäme, Alstorp. Tel. 86.

Eskilstunasliperiet
utför slipning av alla slags eggverktyg, såsom rakknivar, saxar, kökskniva, köttkvarns- och maskinknivar, hårklippningsmaskiner, kreaturssaxar samt finmek. arbeten.
Hantverksgatan 28, Halmstad.
Tel. 3291.
(Mitt emot Högvalls bageri.)

Lediga platser

Spritvan servitris
erhåller omedelbart anställning.
VÄRDSHUSET GÖTA.
Tel. 74 Laholm.

Önskas hyra

Bostad
Rum, möblerat eller omöblerat, eller lägenhet, större eller mindre, önskas hyra tillfälligt av lärare i Laholm. Laholms Tidning anvisar.

SÄNKT TAXA!
THORSTEN F. ALBREKTSON
UTHYR
PRESENNINGAR
GÖTEBORG MALMÖ SUNDSVALL
SVERIGE 25 ÅR 1928 1953
PER DAG/STYCK
STORLEK 5 X 7 M.
Rabatt till större kunder
HALMSTAD Tel. 1791

Erinras om auktionen
efter smedmäst. Elof Larsson, Kövlinge, Vallberga lördagen den 17 d:s kl. 13 å fastigheten, bostadshus om 4 rum och kök, och kl. 14 å boets lösöre, såsom bättre herrumsmöbel i ek, div. möbler, glas- och kökssaker, en del verktyg såsom skruvstycke m. m.
Laholms Inkasso- & Affärsbyrå
Tel. 80 MANDER CARLSON. Tel. 80.

JÄRNSKROT,
textilavfall, skrädderiklipp, häst o. nöttagel, ull, tomfat, tomglas, pappersavfall, metallskrot, kreatursben och kasserade bilbatterier köpes till högsta dagspris.
Vattentunnor, räls, smidbart järn, stängselträd och mattrasor säljas.
S. ARONSSON, SKROTAFFÄR.
Hamnupplaget.
Halmstad. Tel. Namnanrop: S. Aronsson.

Till salu

Torr ytved
furu/gran till förmånliga priser.
Stavfabriken Vallberga
Tel. 8 - 188.

På grund av odlingens upphörande säljes
fruktträd
billigt, 2 kr. pr st.
G. MELLBERG, Ysby.
Tel. 62187.

I HALMSTAD
kan lösnummer av
LAHOLMS TIDNING
köpas bl. a. i Köpmansgatans Cigarr- & Pappershandel samt i Pressbyråns kiosker.

Önskas köpa

Matpotatis
Prima matpotatis köpes varje vecka till högsta dagspris.
GÖSTA JÖNSSON. Tel. 28 Östra Karup.

Kalvkor o. mjölkkor
samt 2-års kvigor, några med kalvningstid i mars—april, köpes omgående.
ERNST OLSSON, Hishult.
Tel. 76.

LT
DEN 15 OKTOBER.

Yrkesundervisningen inom enhetsskolan

Gällande skolbeslut skisserar en praktisk yrkesbetonad linje inom den nioåriga skolpliktens ram, men klara hållpunkter för hur den skall kunna ordnas saknas. Skoltiden är utmätt lika för alla. Förutsättningen för att det skall vara förnuft härmed är att alla också under den tiden skall få en likvärdig undervisning. Skall det vara en realitet i satsen om lika god start åt alla så måste krävas inte bara att klass 9y skall kunna ge en likvärdig utbildning med den teoretiska linjen utan också att denna yrkesutbildning i nionde klassen över allt skall vara av lika värde och ge samma möjligheter till yrkesval.

Faran är uppenbarligen att detta för landsbygdens och de mindre tätorternas del skall i bra många fall och för många unga stanna på papperet. Det kan exempelvis för ett skoldistrikt på landet med ett tjugotal elever som vill gå till 9y bli praktiskt sett ogörligt att ge dessa unga någon nämnvärd valfrihet beträffande yrkesvalet och samtidigt bereda dem en kvalificerad undervisning värd detta namn.

Visserligen får man höra av stadsbor att det inte kan komma i fråga att ge landsbygdens ungdom samma fria yrkesval som städernas och att därför är sådana farhågor inga bekymmer alls. För vår del menar vi att detta är en ganska underlig form av skolrättvisa. Det är inte ens utan vidare att ta för givet att exempelvis en pojke från ett jordbrukarhem skall behöva utgå från att för hans del den bästa användningen av det nionde skolåret skall vara undervisningen på jordbrukets område. Vad därtill hör kan han kanske mena sig kunna bättre inhämta på annat sätt. Däremot kan han kanske på goda grunder anse sig behöva en kurs i maskinskötsel, bokföring eller någonting annat. För pojkar och flickor som syftar till andra yrken kan saken ligga till på motsvarande sätt. Med den allt rikare differentieringen av bygdernas näringsliv följer också motsvarande behov i fråga om yrkesutbildningen.

Detta är ett problem, som vi ingenstädes i kommunerna kommer ifrån bara genom att blunda för dem. Att så småningom stå inför att försöka lösa dem på egen hand blir inte endast ekonomiskt betungande för en landskommun, ganska ordentligt ekonomiskt betungande till och med. Omöjligheten att tekniskt lösa dessa undervisningsfrågor är nog också uppenbar för alla som en smula tänkt därpå. Tanken på en utökad användning av kommunalförbund underkändes så pass grundligt i samband med storkommunreformen att det väl inte heller borde kunna lyckas för storstadsintressen och skolbyråkrater att blåsa liv i dem för ändamålet. Ur undervisningens synpunkt lär nog inte några önskelösningar komma därav och för vissa delar av yrkesundervisningen är vägen i vart fall fullständigt ofrånkomlig.

När skolreformen kom till pekades från landsbygdshåll på att detta är ett område där landstingen redan är verksamma. Vi har redan inte bara lantmanna- och lanthushållsskolor i landstingens regi utan också exempelvis centrala verkstadsskolor. De centrala verkstadsskolorna är ursprungligen inte avsedda för att utbilda flygtekniker o. s. v. som det blev nödvändigt under kriget, utan för att skaffa erforderliga yrkesmän av olika slag åt kommuner som rimligen inte kan klara sådana uppgifter själva. I år har också inom Uppsala län tvenne landsbygdsrepresentanter föreslagit att landstinget genom sitt gemensamma organ Landstingsförbundet skall uppdraga riktlinjer för ett samarbete mellan landsting och kommuner för ett rationellt utnyttjande av stadens stöd till frågans lösning.

LAHOLM

Laholmsortens SLKF-avd.

har haft månadsmöte i Lagagården. Förhandlingarna leddes av ordf. fru Ragnhild Svensson, Ahla. Till värdinnor och att justera protokollet valdes fruarna Berta Bengtsson och Elin Nilsson, Mellby. Nästa möte beslöts hållas tisdagen den 17 november kl. 14 i Lagagården. Det diskuterades om bildandet av en avdelning i Laholms stad. Mötet avslutades med samkväm.

JAKTGEVÄR
STUDSARE
och
AMMUNITION
stor sortering i
A.-B. LAHOLMS JÄRNHANDEL
Tel. 134 o. 204 Laholm.

Lektion i kärlek

Bilden visar Eva Dahlbeck och Gunnar Björnstrand i Ingmar Bergmans komedi "EN LEKTION I KÄRLEK". I de främsta rollerna spelar Eva Dahlbeck, Gunnar Björnstrand, Harriet Andersson, Åke Grönberg, Olof Winnerstrand, Yvonne Lombard, Renée Björling, John Elfström och den danska skådespelerskan Birgitte Reimers. För fotot svarar Martin Bodin.

Hishult

Kunveno.

Hishults esperantoklubb inledde vinterns verksamhet med möte (kunveno) å Gästgivargården i söndags eftermiddag. Man började med att till piano sjunga en ny schlager på esperanto om att var man kommer i hela världen, från eskimåerna i norr till negrerna i Afrikas täta djungler i söder kan man mötas av refrängen: "Esperanto estas la lingvo por ni, por ni", översatt: Esperanto är språket för oss". Klubben hade nöjet att välkomsthälsa en språklärarinna från Halmstad, som tidigare varit bosatt i Nederländerna.

Till ordf. återvaldes N. A. Isaksson som t. v. även är korresponderande sekr. och tillfällig kassör.

Till planerad nybörjarkurs i vilken såväl ungdom som äldre kunna deltaga kan anmälan ske genom ordf. eller annan medlem. Mötena planeras som samkväm med sång, läsövningar och konversation på esperanto.

Framkom förslag om samarbete med esperantisterna i Markaryd vilket ordf. skulle närmare undersöka.

Efter paus och kaffe med tårta refererade en av medlemmarna delar ur en brevväxling han fört på esperanto med en katolsk präst (sacerdoto) bosatt i Nederländerna.

Efter tack till värdinnan på stället fru Gustava Bengtsson skildes man efter en i allo angenäm samvaro.

Intensivare forskning om kräftpesten?

Hushållningssällskapens förbund har hos regeringen hemställt om åtgärder för en intensifierad forskning rörande kräftpesten och dess spridning.

Kräftpesten har nu fått en oroväckande utbredning och det är särskilt angeläget att söka hindra ytterligare spridning. I exempelvis Örebro län fanns det tidigare kräftor i så gott som alla sjöar och vattendrag, men pesten har under årens lopp avhärjat det ena vattensystemet efter det andra, så att nu endast ett vattensystem är smittofritt. Förhållandena är i stort sett enahanda inom andra län.

Förbundet anser att fiskeristyrelsen bör få en ordinarie tjänstemanvetenskapare med uppgift att bedriva forskning på området. Förbundet understryker också betydelsen av att den utredning, som f. n. pågår rörande vattenföroreningarna och dessas motverkande bedrives så skyndsamt att förslag kan föreläggas statsmakterna så snart som möjligt.

PHILIPS RADIO
känd för sitt goda ljud

Säljes hos
Gustav Nilsson Radio
Laholm Tel. 167.
Reparationer alla märken.

Mjölkleveranserna

till mejerierna var under juli nära ½ proc. mindre än samma månad i fjol, konstaterar jordbruksnämnden. Av vissa ofullständiga uppgifter för augusti vill emellertid synas, som om invägningen då med 3 proc. överstigit fjolårssiffran. Totalt levererades under juli 368 milj. kg mjölk, därvid leveranserna i Hallands län med 4,8 proc. översteg mjölkmängden under samma månad i fjol. I medeltal pr leverantör blev det en uppgång från 1.834 till 1.895 kg.

Nära 12.000 köpmän är nu medlemmar i ICA-rörelsen

Under tiden den 12 och 13 okt. har ICA-förbundet hållit sin 11:e kongress i Stockholm, vari bl. a. disp. Gösta Håkansson, Eol, Varberg, har deltagit såsom representant för sitt verksamhetsområde. Hr Håkansson har noga följt vad som skett under kongressen och har också lämnat oss ett sammandrag av de viktigaste frågorna som förekommit till behandling.

Disp. Gösta Håkansson, Varberg.

Han erinrar från början om att kongressen var en storslagen manifestation från den fria köpenskapens sida. I anslutning till kongressen passade ICA-Kuriren på att inviga ett nytt provkök i Stockholm, något som tilldrog sig ovanlig stor uppmärksamhet från stockholmspressens sida. ICA hade även arrangerat en mycket instruktiv och av publiksiffrorna att döma uppskattad utställning i Konserthuset. Bland många trevliga detaljer fäste man sig vid de s. k. "telefonsvararna". Besökaren passerade ett antal telefoner och uppmanades lyfta på luren. I telefonen gav så kända röster, bl. a. Katie Rolfsen, Stig Järrel med flera lyssnaren sina synpunkter på ICA-rörelsen. I den sista telefonen före utgången tackade direktör Gustaf Kollberg för besöket. Ett annat uppskattat arrangemang var de televisionssändningar, som ordnats från utställningen till kongressalen.

Kongressen upptog årsmötesförhandlingar och i anslutning till dessa föredrag och diskussioner av för ICA väsentliga frågor. Förbundsordföranden, köpman *Ragnar Allberg*, hälsningstalade, varpå följde ett föredrag av ICA:s verkställande direktör, *Gustaf Kollberg*. Denne talade över ämnet "ICA i hushållens tjänst. Han skildrade ICA-rörelsens stora plats och uppgift i vårt samhälle. 11,500 enskilda köpmän över hela landet är nu anslutna till ICA och omsättningen hos dessa detaljister uppgick förra året till inte mindre än 2,6 miljarder kronor. Över ¼ av de varor, som ICA-butikerna säljer, får man från de egna partihandelsföretagen — de fyra inköpscentralerna. Av specerioch lanthandeln svarar ICA-butikerna för 38 % av totalomsättningen inom livsmedel och omkring ⅓ av Sveriges hushåll är beroende av ICA-butikerna. Siffrorna förpliktar till eftertanke. Ansvaret är stort. Det är konsumentens intresen som skall tillgodoses.

Professor *Folke Kristensson* från Handelshögskolan talade om distributionens rationalisering i teori och praktik. Han erinrade om att distributionsproblemen kommit i förgrunden genom den fulla sysselsättningen. För närvarande uppgår konsumtionen och investeringarna i Sverige till sammanlagt 40 miljarder kronor om året. Räknar man med att omsättningssiffrorna stiger med ungefär 50 % under en tidrymd av 15—20 år, så betyder detta att man behöver ytterligare c:a 200,000 människor för att kunna lösa distributionsproblemen.

I anslutning till professor Kristenssons föredrag följde en livlig diskussion, som inleddes av *Nils-Erik Wirsäll* i Hakonbolaget. Denne framhöll att han är glad för saklig uppmärksamhet från myndigheter och från allmänhetens sida, men att man bör reagera mot överdrifter och halvsanningar. Ofta bedömer en utomstående handelns problem alltför ensidigt och kortsiktigt. Detta borde även de statliga myndigheterna beakta mer än vad som nu sker. Ett starkt vapen i kampen om konsumenterna är för visso den personliga insatsen. Hr Wirsäll varnade för att köpmännen splittrar sig genom att ta på sig för många och för omfattande uppgifter. God hjälp i inköpsarbetet får köpmännen genom att handla hos ICA:s inköpscentraler. På så sätt kan den personliga insatsen i det rena försäljningsarbetet ökas.

Direktör *Carl-Axel Westberg* talade om marginaler och ekonomi. Han ställde frågan: Vad kan uppnås i sänkta kostnader och hur skall det gå till? Han påpekade att kostnadssidan trots sin betydelse nästan lämnats helt utanför diskussionen och att man som regel tillmäter inköpssidan avgörande betydelse. En sänkning av handelns kostnader borde dock inte vara omöjlig. För ICA betyder en kostnadssänkning på 1/10 % ungefär 750,000 kronor.

Bland andra intressanta föredrag på kongressen märktes arkitekt *Göran Sidenbladhs* analys av butikens rätta inordning i den moderna stadsplanen.

Irriterad kund kommer ej åter

Civilekonom *Bertil Neuman* tog till diskussion upp frågan varför en butik föredras framför en annan. Detta kan bero på varan, annonseringen etc., men den avgörande förutsättningen är dock att kunden blir nöjd med vad han köper. Man har konstaterat att orsakerna till att köp inte blir av till inte mindre än 25 % beror på en mindre god kundbetjäning. Trivs kunden med butiken finns alla förutsättningar att han kommer tillbaka även om den efterfrågade varan vid det första besöket inte finns inne. Det bör vara en väsentlig uppgift för köpmannen att skapa trivsel i butiken. En irriterad kund kommer inte igen.

Direktör *Eskil Klingén* talade om ändamålsenliga butiker. Många faktorer måste tagas hänsyn till när man vill skapa en butik. Man söker idealet men når det sällan. Bäst är väl om butiksplaneraren får komma med så tidigt som möjligt, ty lokalen måste utformas efter sitt ändamål. De senaste 10 åren har inneburit något av en revolution för butiksplaneraren. Självbetjäningen har slagit igenom och man har till sin förvåning konstaterat att denna butiksform trots relativt dyra anläggningskostnader blir billigare i användningen.

ICA-kongressen gav deltagarna en påminnelse om de många gemensamma intressen, som de ICA-anslutna köpmännen helt naturligt har och kongressens talare satte så många problem i blickpunkten att deltagarna fick en stark känsla av riktigheten i det ofta upprepade påståendet, att konsumentens och köpmannens intressen sammanfaller. Ett förtroendefullt samarbete skall och måste vara en strävan för alla.

Okänd arkitekt vann 8,000 kr

OSLO (TT — NTB).

En prissumma på 8,000 kr i en arkitekttävlan söker f. n. sin ägare i Sverige eller möjligen i Finland.

Tävlingen gällde ordnandet av Akershusområdet i Oslo, och tre lika stora pris utdelades. Sedan visade det sig att ett av de vinnande bidragen, som sänts in under mottot "Slottet — slätten — vägen — staden", saknade namnsedel. Mottot är emellertid skrivet på svenska, varför vinnaren torde vara svensk eller möjligen finlandssvensk.

Något förstapris i tävlingen utdelades inte, men de båda övriga 8,000-kronorspriserna gick till arkitekter i Bergen och Oslo. Dessutom skall tre tävlingsbidrag inköpas, därav ett för 4,000 kr av O. Bertil Hultén, Per-Olov Klevemark och Lennart Kvarnström, Göteborg.

Furuviks grundare dir. Gösta Nygren har avlidit

STOCKHOLM (TT).

Chefen för Furuviksparken, direktör Gösta Nygren, avled på onsdagskvällen på Karolinska sjukhuset i Stockholm efter en kort tids sjukdom. Han var född 1899. Närmast sörjande är hustrun Laila, född Sandström, sönerna Gustaf, överstyrman, och Lasse, ledare för Furuvikscirkusen, samt dottern Laila, skolryttarinna vid cirkusen.

DET BLIR NOG OMVÄXLING!

Östtyskalands statliga filmbolag DEFA, har "som ett led i ansträngningarna att göra filmprogrammen mera omväxlande" till distribution förvärvat tre utländska filmer, två franska och den svenska filmen "För min heta ungdoms skull".

PRENUMERERA på LAHOLMS TIDNING

Ett urartat skattesystem

Skattebyråkratin är omättlig. Under deklarationstiden igångsättes årligen en allmän kampanj mot de skattedragargrupper, som med större eller mindre rätt misstänkes i någon mån undgå hundraprocentig skatteutpressning. Denna kampanj drager sig icke för att söka hetsa medborgargrupper mot varandra, anställda och tjänstemän mot företagare, dessa mot fria yrkesutövare, stadsbefolkningen mot bönderna o.s.v. Den vädjar enligt hr Wigforss bekanta metod till de lägre instinkterna, människornas inneboende missunnsamhet och inbördes avund. Den vill skapa en allmän skräckkänsla hos de skattskyldiga och ropar på utsträckta kontrollbefogenheter och nya straffskärpningar. "Det hör till systemet, att misstänksamheten aldrig får slappna, att den hälsosamma skräcken hålles vid makt." Uttalandet hänför sig egentligen till de autoritära metoderna, men kan, karakteristiskt nog för själsfrändskapen, utan förändring utnyttjas också om taxeringsväsendet, skriver Halvar Sandberg i tidskriften Samtid och framtid.

När man på borgerligt håll, och särskilt där man säger sig företräda friheten idéer, låter förmå sig att deltaga i denna hets, förnekar man de principer på vilka man bygger sin egen åskådning och jämnar vägen för det statliga förmynderskap över det enskilda livet och den reglerings- och socialiseringspolitik, som man eljest förklarar sig vilja motverka. Det visar en anmärkningsvärd oklarhet i den egna åskådningen att man lockas att falla in i socialistiska tankegångar, så snart man tror att dessa gynna intressen vilkas effektiva tillvaratagande man finner önskvärt. Principer, som endast erkännas när de kunna utnyttjas till egen fördel, hava föga bärkraft. Kriteriet på en genomtänkt åskådning är, att man underkastar sig dess konsekvenser, även när dessa motverka de egna intressena. Ett förnekande av frihetens idéer var det, när man i syfte att acceptera det socialistiska, frihetsfientliga och numera erkänt misslyckade motbokssystemet. Liknande är fallet nu, när framstötar göras om, som det kallas, effektivisering av taxeringskontrollen. Det borde stå klart för en var, som kan frigöra sig från affekttänkande, att självdeklarationssystemet i dess nuvarande utformning är lika misslyckat som det befryndade motbokssystemet. Om den avsedda effektiviteten ej nåtts genom de ideliga åtgärderna för taxeringsväsendets perfektion, kontrollåtgärder härs och tvärs, skattebyråkratins oerhörda ansvällning och straffskärpningar, tills vidare kulminerande i en skattestrafflag, som uppenbarligen saknar allmänt stöd ens i lagstiftarnas egen rättsuppfattning — då lär effektiviteten också vara ouppnåelig.

Det skall icke bestridas att självdeklarationssystemet bygger på en i och för sig tilltalande tanke: att den enskilde medborgaren skall under sanningsförsäkran uppgiva sina beskattningsbara inkomster och avdragsgilla utgifter och att han därefter skall på grundval av den sålunda konstaterade skattekraften få sin skattebörda individuellt riktigt bestämd. Av denna vackra tanke finnes dock numera föga kvar. Systemets uppskattning på taxeringshåll visas av att det där försmådligt brukar kallas "millimeterrättvisa". Det göres ock gällande, att staten genom systemets ineffektivitet skulle förlora upp till en halv eller en hel miljard kronor i skatteinkomster. Om detta är riktigt, undandrager sig bedömande, men klagolåten visar att skattebyråkratin själv förlora tron på självdeklarationssystemet. Däri ligger grunden till de ständiga kraven på vidgade kontrollåtgärder, ökad personal och skärpt kamp mot falskdeklaranterna, vilka tydligen äro lika outrotliga som den lerneiska hydran: för varje avhugget huvud synas uppväxa två nya.

Ansvaret för självdeklarationssystemets förfall ligger på staten och taxeringsorganen. Beskattningsmaktens missbrukande till en grundlagsvidrig skatteutplundring liksom förstörandet av spararnas medel genom en likaledes grundlagsstridig inflatorisk finanspolitik har undergrävt statens moraliska auktoritet: översåtar, som icke själva lyda lagarna och som förfalska myntet, kunna icke med övertygande moralisk kraft uppmana undersåtarna att "deklarera med hedern i behåll".

En sådan uppmaning bringar alltför lätt i erinran frågan om grundlagslydnad i lagstiftning och beskattning och om hederlighet i penningpolitiken. Urartningen är resultatet av det egna uppträdandet. Genom att exempelvis såsom reella vinster beskatta siffermässiga förmögenhetsökningar, vilka endast uttrycka kronans ökade vattenhalt, eller att höja egnahemsvillorna hyresvärden utöver vad hyresregleringsmyndigheterna medgiva hyresvärdarna, har taxeringen erhållit ett ofrånkomligt drag av oärlighet. Genom godtycket i taxeringens handhavande, med lättvindiga avvikelser från de skattskyldigas uppgifter, hava myndigheterna själva kränkt helgden i självdeklarationens sanningsförsäkran. Genom avfordrandet i samband med kris lagstiftningen av alskons uppgifter "på heder och samvete" för genomförande av socialistiska regleringar utan tillräckligt stöd i rättsuppfattningen, har förstörelseverket påskyndats. Genom sammanblandning av fiskaliskt nit och objektivt bedömande samt bristande respekt för eljest iakttagna rätts grundsatser och lagligen företagna rättshandlingar, när dessa medföra skattemässiga lättnader, har förtroendet till och aktningen för skattelagstiftning och skatterättskipning angripits.

Staten har också själv nödgats konstatera att självdeklarationssystemets princip om individuell bestämning av skatteförmågan icke kunnat upprätthållas. Det må erinras om de taxor för värderingar av naturainkomster och för olika avdrag, som årligen pläga fastställas av de högre taxeringsmyndigheterna och sedan läggas till grund för de lägres beslut om avvikelser från självdeklarationerna. På liknande sätt har i skatteförfattningarna fastslagits, hur stor del av riksdagsmannaarvodet och vissa andra arvoden, som må avdragas såsom omkostnad för uppdragets fullgörande. Ingen bestrider att icke dylika taxesystem kunna vara praktiska, men det är lika påtagligt att de innebära den individuella taxeringens principiella negation. Samma effekt har benägenheten att tillgripa skönstaxering, när den enskilde uppgifter med större eller mindre rätt anses ofullständiga eller motsägas av hans levnadsstandard. I dylika fall hamnar taxeringen ofta i rena godtycket. Självdeklarationssystemet har dessutom förlorat i praktisk betydelse genom det omfattande uppgiftslämnande om andras inkomster, som numera skall äga rum. Alla dessa omständigheter peka bort från självdeklarationsmetoden och hän mot en myndighetstaxering efter taxemässigt fastställda objektiva grunder, så att den skatteskyldige kan på förhand veta varje åtgärds skttemässiga konsekvenser och låta sitt handlande bestämmas av dem.

Självdeklarationssystemet är i viss mån, om ock ingalunda helt, en förutsättning för upprätthållande av det progressiva beskattningssystemet. Denna beskattningsform bygger på en teori, som i och för sig kan te sig plausibel, nämligen att skatteförmågan växer starkare än i proportion till inkomsten. Detta syfte kan dock även tillgodoses på andra vägar, såsom genom att ett visst, mot existensminimum svarande inkomstbelopp göres skattefritt för envar. I tillämpningen verkar progressiviteten dessutom ofta orättfärdigt. Så beskattas samma arbetsinkomst olika, beroende av arbetstagarens andra inkomster — eller t.o.m. av hans makes. Olikhet i beskattningen inträder ock vid oregelbundna inkomster, som äro ojämnt fördelade på en längre tidrymd, i jämförelse med regelbundna, även om genomsnittsinkomsten är densamma. Den avgörande invändningen mot progressiviteten är emellertid att varje objektiv metod för dess bestämmande saknas, varför progressiskalans utformning helt beror av politiska maktfaktorer. Man hamnar i rena godtycket, såsom de upprepade skärpningarna av den progressiva skalan tillfyllest visa. I motsats härtill bygger den proportionella metoden, vars uråldriga förebild är tiondet, på en objektiv, likformig grund och kan följaktligen icke missbrukas för inkomst- eller förmögenhetsutjämning eller andra för beskattningsrätten främmande ändamål. Skattelagstiftningen har också numera tvingats att erkänna den progressiva beskattningens felaktighet. Så beskattas lotterivinster enligt proportionell metod och barnbidragen, som tidigare hade formen av avdrag, hava med hänsyn till progressivitetens orättvisa verkningar utbytts mot tillägg, lika för alla — en negation för övrigt både av självdeklarationsmetoden och den progressiva beskattningen.

varmgarage på motorvärmen

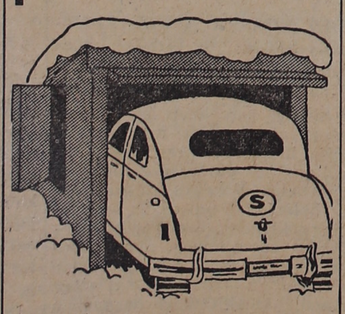

lika enkelt, billigt som genialiskt

TERMOGARAGE

byggnadstillstånd behövs ej

enbart byggnadslov

hos IC

Bilägarnas Inköpsföreningar

Skogsägare i Småland till Hallands SF?

Den spännande dragkampen mellan Jönköpings och Hallands läns skogsägareföreningar om medlemmarna i Färgaryd, Femsjö och Unnaryd har nu avgjorts. Det blev status quo även om Halland "vann" med slutsiffrorna 161 mot 157. Sjuttiofem medlemmar hade icke deltagit i omröstningen.

Rösterna fördelade sig på de olika socknarna sålunda: Färgaryd: Småland 34 — Halland 57, Femsjö: Småland 31 — Halland 24, Unnaryd: Småland 92 — Halland 80.

Av dem som icke röstat kom 30 på Färgaryd, 12 på Femsjö och 36 på Unnaryd.

Många av i all synnerhet de skogsägarna, vilka ha sina affärer med Halmstads slakteri och kreditinstitutioner ha velat ansluta sig till Hallands Skogsägareförening under det att de, som huvudsakligen leverera massaved och liknande produkter från skogen vilka icke behöva undergå någon förädling, varit antingen för Jönköping eller också ställt sig mer indifferenta. En av de springande punkterna har utan tvekan varit Halmstads Skogsägareförenings moderna såg i Lidhult, som ju ligger väl till för många av skogsägarna just i de berörda områdena när det gäller förädling av skogens produkter.

Vad själva omröstningen beträffar tillgick den på så sätt att riksförbundet i Stockholm till medlemmarna i de tre smålandssocknarna sände ut valkuvert samt två röstsedlar — en upptagande namnet Småland och en namnet Halland. Medlemmarna skulle därefter till skogsägarföreningens riksförbund sända in sina röstsedlar och fredagen förra veckan var sista dagen för insändande av kuverten. Nu har rösterna sammanräknats under opartisk ledning i Stockholm och resultatet blev som nämnts 161 för Halland mot 157 för Småland.

Det torde nu i sista hand bli riksförbundet som i form av en rekommendation till de två parterna ger en fingervisning om hur den gordiska knuten skall lösas.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

90-åring

IDA JAKOBSSON, Värnen, Laholm.

Nittio år fyller i morgon fru Ida Jakobsson, Värnen, Laholm, maka till framlidne lantbrukaren Lars Aron Jakobsson.

Fru Jakobsson är född i Nyby. I sin ungdom reste hon som så många andra unga människor på den tiden till Amerika. Här träffade hon sin blivande make, vilken även han var hallänning. De gifte sig 1896 och två år senare återvände makarna till Sverige. De slog sig ner i Nyby där de förvärvade ett lantbruk, vilket de innehade och brukade till 1936. Sedan de lämnat jordbruket bosatte sig makarna i en villa på Värnen, där fru Jakobsson bor även sedan maken avlidit år 1945.

Trots sin höga ålder är fru Jakobsson vid god andlig och kroppslig vigör. Hon har varit en arbetsam och duktig kvinna, och på högtidsdagen i morgon blir hon säkert hjärtligt hyllad.

80 år

fyller i morgon fru Gerda Sofia Svensson, änka efter f. lantbr. Johan Petter Svensson, Göstorpshult 3, Hishult. Den gamla, som numera vistas hos sina barn, är alltjämt vid god vigör.

75 år

fyller i morgon sömmerskan, fröken Betty Sofia Persson, Öringe 2, Veinge. Jub. som sedan många år drivit sömmerskeyrket har varit en duktig kraft i sitt fack, samt varit mycket anlitad.

LAHOLMS KEMISKA

VINGESGATAN

Tel. 732 Laholm

Postgiro 37 48 24

Välgjort arbete — humana priser.

LYSNING

— I Ränneslövs kyrka för hemmansäg. Hans Fredrik Wennström, Vallberga, och Harriet Leontine Bengtsson, Edenberga.

— för plantskolearb. Per Åke Allan Antonsson, Bästhult, Knäred, och Judith Gunborg Bengtsson, Edenberga.

— för metallarbetaren Enar Folke Halvard Johansson, Markaryd, och Iris Ann-Margret Karlsson, Flammabygget.

DÖDSFALL

Axel P. Lundgren. I Ansonia, Conn., USA, avled den 30 september köpmannen Axel P. Lundgren. Den bortgångne, som var bördig från Växtorp reste till Amerika redan 1896 och har vistats där ända sedan dess med undantag av ett besök som han gjorde i hemlandet under ett av de första åren efter sekelskiftet. Under en lång följd av år och ända till sin död drev han en speceriaffär. Närmast sörjande är maka och två söner samt systern, fru Signe Persson, maka till f. trädgårdsmästaren John Persson, Laholm.

Lovisa Svensson. Efter en lång sjukdom avled i går fru Lovisa Svensson, Båstad. Hon var född 1868 i Karstorp, Västra Karup. Förutom den tid som hon ägnat åt sin familj, har hon i många sommarsäsonger arbetat som baderska i Båstads varmbadhus, där hon genom sitt försynta väsen var högt uppskattad av badgästpubliken. Som närmast sörjande är tre söner och två döttrar.

Annie Sofia Olsson. Fru Annie Sofia Olsson har avlidit på Halmstads lasarett. Hon var född i Morup men flyttade när hon ingick äktenskap till Veinge 1931. Närmast sörjande är maken, lantbr. Otto Olsson, Lyckekull, Genevad, samt syskontingar.

Förnämlig deposition i Laholm

"La Poule" av Picasso placerad i Samrealskolan.

Hallands konstförening, som ju saknar ett eget hem för sin konstsamling och därför deponerar sina konstverk hos olika verk och inrättningar i länet, har deponerat ett av sina senaste nyförvärv "La Poule" (Hönan) av **Picasso** på Samrealskolan i Laholm, där det placerats å rektorsexpeditionen.

Picasso — spanjoren som är bosatt i Frankrike — räknas väl i dag som världens främste nu levande konstnär. Det ifrågavarande verket är en etsning i akvatinta och är nummer 48 i en upplaga om 50 st. Det är daterat den 13 juni 1952.

Enligt vad konstföreningens ordförande, borgmäst. Malmquist, upplyser, finnes ett exemplar av samma konstverk utställt å den stora Picassoutställningen, som f. n. pågår i Milano, och vilken han hade tillfälle att se för ett par veckor sedan. I dess katalog upptages det under nr 289 med följande text på italienska: "Gallina — 13 giugno 1952 — Prova n. 37, cm 51,5x66,5 — Acquatinta."

Kaffepriset ner 20 öre

STOCKHOLM onsd. (TT).

Kaffepriset kommer att sjunka. Enligt de informationer vi fått har praktiskt taget alla rosterier sänkt med 20 öre per kg. från onsdagen, upplyser direktör Yngve Borg i Grossistförbundet, och förmodligen kommer detta att snabbt slå igenom också i detaljhandeln. Orsaken är en prissänkning på världsmarknaden.

På BIO

Fagerhults biograf

ger även i kväll "Sommaren med Monica". I morgon fredag kl. 7.30 kommer Universals storfilm i färg nämligen "Landet bortom lagen". En rivande rapp äventyrsfilm, där handlingen inte står still en sekund. Barnförbjuden.

Senaste nytt:

Storsvindel i Göteborg Svartaffärer på 700.000

STOCKHOLM i dag. (TT).

En av de största valutaaféarerna på lång tid i vårt land är föremål för utredning i Göteborg genom statskriminalen. Enligt uppgift rör sig fallet om c:a 700.000 kronor.

Myndigheterna har på senare tid haft ögonen på vissa transaktioner i samband med exportaffärer på Argentina, och flera ärenden av detta slag är föremål för utredning. I det aktuella fallet har en affärsman från Göteborg importerat varor från Tyskland, handborrmaskiner. Dessa har han sedan fört ut till Argentina på licenser gällande för svenska varor.

Chefen för statskriminalens valutakommission i Stockholm, kriminalöverkonstapel Erik Dufva, bekräftar att utredning pågår i saken men vill i övrigt inte göra några uttalanden. Eventuella upplysningar torde senare komma att lämnas genom åklagaremyndigheten i Göteborg.

Friheten blev kortvarig för långholmsrymmare

STOCKHOLM i dag. (TT).

Tre interner från Långholmen, vilka i går rymde då de var sysselsatta med verkstadsarbete, har samtliga gripits i natt. Den siste av dem togs i Hökarängen, där man trodde, att det var en rattfyllerist, då han tydligen var ovan vid att köra bil.

Lyckad atomskräll i mell. Australien

LONDON i dag. (TT. fr. Reuter).

En lyckad atomexplosion har ägt rum i mellersta Australien, meddelas det från auktoritativt håll. 100 brittiska och australiska vetenskapsmän studerade explosionen. En andra och större atomexplosion skall ske på samma plats inom kort.

Churchill hämtar själv sitt nobelpris?

STOCKHOLM i dag.

Nobelstyrelsen har på diplomatisk väg förhört sig om Sir Winston Churchill kan komma till Stockholm för att personligen mottaga litteraturpriset, enligt rapport till Daily Mail, omtalar morgontidningarna, och tillägger, att Sir Winston ännu inte svarat.

Det nu världen runt cirkulerande ryktet om att Sir Winston är kandidat nummer ett för årets litteraturpris har uppmärksammats med stort intresse i pressen här. Från Downing Street hörs naturligtvis inte en stavelse förrän saken är officiell, men aftontidningen Standard har redan beskäftigt räknat ut, att Sir Winston inte blir skattpliktig för priset, eftersom belöningar för författare och konstnärer, som ramlar på dem och t. ex. inte vunnits genom tävling, är skattefria.

Stig Dellien sköt 3 älgar i rad, 3 skott

En ovanlig tur under älgjakt hade Stig Dellien från Eldsberga under älgjakt på Smedsberg i Bohuslän. Med tre skott i rad lyckades han nämligen lägga ner tre stycken älgar. Djuren kom efter varandra och med väl riktade skott avlivades de genast.

I går infördes ytterligare 12 älgar till slakteriet i Halmstad, enligt vad man på vår förfrågan upplyser i dag på morgonen. Hela leveransen av älgar till Håess är därmed uppe i 66 djur. Samtliga älgar var även i går välskjutna. En kalv har levererats men bland så många skjutna älgar är det intet anmärkningsvärt, att en kalv skjutes av misstag.

Även i går fick slakteriet mottaga en del älgar från olika platser i södra Halland.

På Hallandsås har fällts en sextaggig tjur och en ko av en person från Hishult och på samma marker har vidare skjutits en kviga.

Älgko och kalv stöp för samma kula.

En älgko med kalv blev under onsdagens älgjakt i Los offer för en och samma kula. Kon kom springande med kalven vid sin sida, medan jägaren siktade och sköt. Skottet gick rätt igenom båda djuren, som stöp på fläcken. Saken har polisanmälts.

— konstruerad för hårda tag och för hårdföra män under fritid och arbete.

Rätt rock nu på höstkanten och året runt. Tyget är av kammad egyptisk bomull, dubbelt i ärmarna och med bröst- och axelskydd av samma material. Passformen är av Junex konstruktion i knäled för *free action.*

Kastrup är helfodrad, försedd med praktiska duffle-knappar av läder, självlåsande specialtillverkat "Hammerless"-spänne samt har löstagbart yllefoder i varierande mönster.

Till varje rock följer en påsättningsbar fodrad äkta skinnkrage för kyliga dagar...

Rätt rock — rätt pris

hos

LUNDINS

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

Visst var det "båg"

— det där med den fembenta katten, som vi skojade om Den var ju bara målad. Men vi är säkra på att Ni i våra fönster hittade andra saker, som var nog så riktiga och nog så trevliga.

I det stora herrfönstret finner Ni t. ex.

Söderbergs-kostymen i finfin kamgarn till endast 197 kr.

Och Hjelms-ulstern, en varm och elegant helyllevara till 207 kr. — Dessa två plagg utgör bara ett par exempel på vårt stora urval kvalitetskonfektion för hösten.

Och Karlskrona-hattarna! Vi är ensamförsäljare också för detta gamla förnämliga svenska hattfabrikat. Just nu kommer det in en del utländska hattar i kvalitéer man ej kan lita på. En Karlskrona-hatt däremot vet man håller färg och form. Och ändå är den billig.

Om det gäller en herrhatt eller något helt annat i klädväg för herrar, damer eller ungdom — finner Ni i regel något som passar Er hos Lindbergs. Och finns det hos Lindbergs, kan Ni lita på det.

LINDBERGS
MARKARYD Tel. 155

Markaryds Bridgeklubb avverkade i tisdags tredje omgången i barometertävlingen. Omgången bjöd på en hel del överraskningar. Thure Ohlsson och Sven Paulsson gjorde en synnerligen stark tävling och kom upp i 156 poäng och hade under medelpoäng endast i en omgång. Lennart Ohlsson och Ingvar Persson har börjat svagt denna säsongen men kommer nu med stora kliv. Borg—Ohlsson har ännu inte funnit melodien utan sackar för varje omgång. Vi får väl hoppas att det snart vänder på sig och kanske redan nästa spelkväll. Malmberg och Bengtsson börjar nu närma sig toppen och avancerade från tolfte till femte plats.

Dagens tävling lämnade följande resultat: 1) Thure Ohlsson—Sven Paulsson 156 poäng. 2) Lennart Ohlsson—Ingvar Persson 138. 3) Knut Malmberg—Arne Bengtsson 127. 4) Elis Gustafsson—Evald Tagesson 119. 5) Sven Henriksson—Sven B. Jönsson 119 poäng. 6) Gunnar Svensson—Else Svensson 110 poäng. 7) K. E. Josefsson—Harald Johansson 106 poäng.

Sammanlagt efter 3 omgångar. Platssiffran inom parentes: 1) Thure Ohlsson—Sven Paulsson 325 poäng (10), 3) Sven Henriksson och Sven B. Jönsson 314 (8), 5) Knut Malmberg och Arne Bengtsson 281 (17), 7) Karl E. Josefsson och Harald Johansson 278 (16), 9) Ingvar Persson och Lennart Ohlsson 270 (22), 11) Evald Tagesson, Elis Gustafsson och Gunnar Svensson 263 poäng och platssiffran 20.

Ytterligare ett antal älgar har fått bita i gräset de sista dagarna. Således har ett jaktsällskap från Markaryd skjutit 4 djur i Gällareböke och ett jaktlag från Ekhult skött en stor tjur på lantbr. Algot Lundins marker i Ekhult. Ute i Axhult har man skjutit en älg.

Kontrollerande stadsingenjör misshandlades

SÖLVESBORG (TT.)

Stadsingenjör Owe Andersson i Sölvesborg blev på tisdagsförmiddagen överfallen av en verkstadsägare då han skulle kontrollera dennes bygge utanför staden och så illa slagen, att han måste söka läkarvård. En hund ingrep också i slagsmålet och bet sönder stadsingenjörens kläder.

Bakgrunden till misshandeln är att verkstadsägaren efter vederbörligt tillstånd uppfört en liten verkstad på sin tomt. En tidigare kontroll visade emellertid att han väsentligt överskridit tillståndsgivningen och han ålades därför av byggnadsnämnden att mot vite riva det som byggts för mycket. Detta beslut fastställdes i högre instans och på tisdagen kom stadsingenjören, som också är byggnadskontrollant, för att titta på det hela. Han stod och pratade med verkstadsägaren då denne utan förvarning slog till honom i ansiktet så att glasögonen föll av. Genom sin nedsatta syn hade stadsingenjören svårt att försvara sig men lyckades till sist få ett grepp på verkstadsägaren och pressa ner denne på marken. Medan de stridande rullade runt på marken kom de i närheten av en bunden hund som passade på att slita loss stora stycken ur stadsingenjörens kläder.

Engelska ligan

DIV. I						
W. Bromw.	13	10	2	1	37—14	22
Wolverh.	13	8	3	3	36—21	19
Charlton	13	9	0	4	37—20	18
Huddersfield	13	8	2	3	28—17	18
Burnley	13	8	0	5	26—24	16
Bolton	12	6	3	3	21—17	15
Cardiff	15	5	5	3	14—15	15
Aston Villa	12	7	0	5	20—19	14
Blackpool	12	5	3	4	24—21	13
Tottenham	13	6	1	6	21—23	13
Sheffield W.	14	6	1	7	23—29	13
Manch. U.	13	3	6	4	17—19	12
Preston N. E.	13	5	1	7	29—20	11
Arsenal	13	4	3	6	20—23	11
Liverpool	13	3	4	6	25—32	10
Newcastle	13	3	4	6	22—29	10
Sheffield U.	12	4	2	6	19—27	10
Portsmouth	13	3	3	7	27—33	9
Manch. C.	13	3	3	7	15—25	9
Sunderland	12	3	2	7	27—31	8
Chelsea	13	3	2	8	19—32	3
Middlesbr.	13	3	2	8	19—35	8

DIV. II						
Rotherham	14	9	1	4	28—24	19
Leicester	13	6	6	1	28—16	18
Everton	13	7	4	2	26—20	18
Doncaster	13	8	1	4	24—14	17
Nottingham	13	8	1	3	31—18	17
Birmingham	13	6	3	4	29—17	15
Lincoln	13	6	3	4	21—13	15
West Ham	13	6	3	4	26—20	15
Stoke	14	3	9	2	23—23	15
Bristol R.	13	5	4	4	28—19	14
Derby	12	5	4	3	23—20	14
Blackburn	12	5	4	3	21—21	14
Leeds	13	4	5	4	29—27	13
Luton	13	3	5	5	21—23	11
Plymouth	13	2	7	4	16—21	11
Fulham	13	3	4	6	26—28	10
Bury	13	2	6	5	15—21	10
Swansea	13	4	2	7	17—25	10
Brentford	13	3	3	7	11—26	9
Oldham	13	2	4	7	11—24	8
Hull	13	3	1	9	13—24	7
Notts Co.	13	2	2	9	12—36	6

Italienska ligan

Inter	5	4	1	0	11— 4	9
Napoli	5	3	1	1	12— 5	7
Fiorentina	5	3	1	1	8— 4	7
Juventus	5	3	1	1	8— 4	7
Bologna	5	3	1	1	9— 7	7
Roma	5	2	2	1	9— 5	6
Milan	5	2	2	1	8— 4	6
Novara	5	2	2	1	6— 4	6
Sampdoria	5	2	1	2	6— 6	5
Spal	5	2	1	2	10—11	5
Triestina	5	2	1	2	6— 9	5
Torino	5	1	2	2	4— 7	4
Genua	5	1	2	2	6—11	4
Palermo	5	1	1	3	8—10	3
Legnano	5	0	3	2	7—10	3
Lazio	5	1	1	3	4— 7	3
Udinese	5	0	2	3	3—11	2
Atalanta	5	0	1	4	5—12	1

LONDON (TT — AFP)

Sekreteraren i engelska boxningsförbundet Teddy Waltham har flugit till den brittiske mellanviktaren Randolph Turpins träningsläger i Katskillbergen. Som bekant skall Turpin den 21 oktober i Madison Square Garden möta Carl "Bobo" Olson om Vm-titeln i mellanvikt, men från träningslägret har det rapporterats att Turpin är "ur gängorna".

Politikernas "pensionering"

Vår ärade partikollega Svenska Landsbygden drar i en ledande artikel till härnad mot den "aversion", som i vårt land ofta visas mot äldre politikers omval till riksdagen och andra offentliga uppdrag. För att illustrera hur bra dessa många gånger kan vara drar kollegan fram sådana erkänt fina krutgubbar som Churchill, Adenauer och de Valera. Och vår egen Johan Nilsson på talmansstolen i första kammaren är trots sina 80 år heller inte fy skam, tillägger Svenska Landsbygden. Dessutom tycker tidningens ledarskribent att de ungdomar, som plockats in i den svenska riksdagen, inte gjort sig särskilt bemärkta. Fortfarande spelar de äldre eller medelålders politikerna med sin erfarenhet och kunnighet första fiolen, menar kollegan.

Visst kan man delvis instämma i dessa åsikter. Men glömmer inte Svenska Landsbygden bort vissa ganska väsentliga faktorer? Låt oss ta Churchill som exempel. Om vi inte misstar oss kom han in i det engelska underhuset redan någon gång under detta sekels första decennium. Han har alltså bortåt ett halvt sekels politiska erfarenheter bakom sig. Och inte var väl Churchill så särskilt märkvärdig under sina första parlamentariska år?

Vi kan ta mer närliggande exempel. Hjalmar Svensson i Grönvik kom in i riksdagen i ganska unga år. Få småbrukare torde haft ett så stort rikspolitiskt inflytande som denne smålänning hade under de sista 10—15 åren av sin riksdagskarriär. Varför? Vi skulle tro att en starkt bidragande orsak till detta var just att han kom med i dagsarbetet i unga år och fick tillfälle förvärva åtskillig politisk erfarenhet, som parad med ett rörligt intellekt och en god politisk näsa förde fram honom bland landets främsta politiker. Hade Grönvik valts in i första kammaren omkring 50- eller 60-årsstrecket hade han sannolikt aldrig kommit att höja sig över "nummerkarlarnas" huvuden.

Liknande exempel kan säkerligen plockas fram inom samtliga partiers riksdagsuppsättningar. När de politiska ungdomsförbunden och "vissa pressorgan", som tillkännager sin uppriktiga mening om kandidaternas lämplighet bl. a. ur ålderssynpunkt, ivrar för en kontinuerlig föryngring av representationen, så är väl detta främst för att skapa förutsättningar för unga, dugliga politiker att få tillfälle börja sin politiska karriär i unga år och förvärva den erfarenhet och det politiska kunnande, som är oundgängligen nödvändigt för att de skall kunna bli "stora" politiker. Politiska "underbarn", som lägger riksdagen för sina fötter under de första riksdagsåren, hör väl till sällsyntheten. Dessbättre skulle man kanske kunna tillägga.

Svenska Landsbygden har rätt i att en god politiker inte bör fockas bara därför att han råkar passera ett visst åldersstreck lika litet som en yngre kraft bör väljas endast därför att han är ung. Men om det finns goda yngre krafter att föra fram till riksdag eller landsting bör man inte vara så ängslig för att be "nummerkarlarna" lämna plats, som man faktiskt är många gånger. Första kammaren har utan tvivel blivit något av en pensionsinrättning dels för äldre andrakammarledamöter och dels för trogna partifunktionärer ute i bygderna, som förklarligt nog gärna vill kröna sin politiska bana med riksdagsuppdrag. En kontinuerlig föryngring, där goda unga krafter får tillfälle samarbeta med erfarna äldre kamrater och därigenom smälta in i den svenska parlamentarismens arbetsformer, utgör säkerligen en utomordentlig samhällelig tillgång, inte minst för framtiden.

Erfarenheterna

från tiden efter 1947 års riksdagsbeslut om den framtida jordbrukspolitiken och dess praktiska utformning visar otvetydigt, att tyngdpunkten i jordbrukets fortsatta rationalisering hittills varit och torde för överskådlig framtid ligga i förbättringar i driften på de enskilda brukningsdelarna, framhåller landshövding Reimer Johansson i en artikel i Hushållningssällskapens tidskrift. Detta vare sig dessa omfattar 10 eller 25 har åker eller ligger i skogsbygderna i norr eller på slättbygderna i söder.

I den kritik, som riktas mot jordbruket och dess rationalisering, är det framför allt den s. k. yttre rationaliseringen, som berörs. De ofullständiga jordbruken försvinner inte tillräckligt fort och genomförandet av förbättringar i ägosammansättning och arrondering på de brukningsdelar, som skall vara kvar, går för långsamt. Man får faktiskt många gånger ett intryck av att vederbörande skribent eller talare menar, att det är nära nog uteslutande genom sådana åtgärder, som den fortsatta rationaliseringen skall förverkligas. Jämfört med 1930-talet ha förbättringarna i driftshänseende varit stora, men än är det långt innan alla de förbättringar, som redan nu ligger inom det möjligas gräns, är allmänt genomförda. Otaliga är exemplen på hur bättre utsäde, lämpligare gödsling, ändrad utfodring och ändamålsenlig mekanisering kan göra det i driften insatta arbetet och kapitalet ännu mer produktivt. Det är sålunda på driftsrationaliseringens område, som de största framstegen står att vinna, och det är genom intensifiering av hithörande åtgärder, som produktionskostnaderna skall hållas nere och om möjligt pressas ned så att de överensstämmer med de genomsnittliga priserna i den internationella handeln. Härför erfordras emellertid en omprövning och annan fördelning av det allmännas stöd till rationaliseringsåtgärdernas genomförande.

Så sant som det är sagt!

Partilledramat har nu krävt sitt andra offer

GÖTEBORG (TT)

Dramat i Partille i måndagskväll har nu krävt ett andra dödsoffer.

Den 45-åriga kvinnan som under djup depression bragte sin nio månader gamla dotterdotter om livet avled nämligen på onsdagskvällen på Sahlgrenska sjukhuset där hon hela tiden legat medvetslös.

Den lilla flickan obducerades på onsdagen av dr Vejlens. Enligt den preliminära obduktionsrapporten kan emellertid inte dödsorsaken fastställas förrän efter en närmare kemisk analys.

Norska valet:

Besk kritik mot Torps valtal Arbetarpartiet tog 78 mandat

OSLO (TT:s korr.)

Arbetarpartiet får 78 av de 150 mandaten i det nya stortinget och inte 77, som man först räknade med. Vinsten har gjorts på bekostnad av kommunisterna, som nu får nöja sig med tre mandat.

Eftersom kommunisterna inte har något emot att såsom statsminister Torp uttryckte saken efter valsegern "omdana det norska samhället i socialistisk riktning" kan regeringen för sin ekonomiska politik räkna med en majoritet av 12 röster eller kanske till och med fjorton om oslovenstres ende representant tas med.

Arbetarpartiet har procentuellt ökat sin andel av rösterna från 45,6 till 46,6 procent och om man till det socialistiska underlaget hänför kommuniströsterna utgör detta 51,7 procent av väljarna.

Statsminister Torps uttalande om socialiseringen har väckt stark kritik på borgerligt håll. Om han före valet lika redigt och klart som nu hade sagt att han ville ha fullmakt att genomföra socialisering, så hade han inte fått någon fullmakt, skriver högertidningen Aftenposten och kollegan Morgenbladet varnar: "Han bör vara på det klara med att åtskilligt under 50 procent står bakom hans parti". Tidningen avslutar varje tanke på samarbete "för att föra Norge in i socialismen" men däremot inte samarbete i fråga om utrikespolitiken eller försvaret.

Den största relativa röstökningen har kristliga folkpartiet svarat för. Det har fått 10,35 procent av rösterna mot 8,4 för fyra år sedan. För högern är motsvarande siffror 18,4 och 17,5 och för bondepartiet 8,9 och 7,7 procent. Venstre har gått tillbaka från 13,6 till 10 och kommunisterna från 5,8 till 5,1.

Högern får 26 mandat, bondepartiet och kristliga folkpartiet 14 vardera och venstre 15. Venstre lyckades sålunda trots sin starka tillbakagång behålla platsen som stortingets tredje parti.

Högerns kronsprins utslagen

Rent personpolitiskt var den största sensationen att högerns "kronprins", juristen John Luyng, blev utslagen. Detta är desta mer kännbart för högerpartiet som en annan aspirant på ledarskapet efter Hambro — som blev återvald utan svårigheter — Sjur Lindebraekke denna gång inte ställde upp. Bland de mera kända politiker som återtar plats i stortinget befinner sig kommunistpartiets ordförande Emil Lövlien och Oslo-kommunisten Johan Strand-Johansen.

Arbetarpartiets ledare, förre statsministern Gerhardsen, framhåller i Arbeiderbladet att det är "nödvändigt att klart understryka att partiet känner sig förpliktat och bundet av det program, som det har gått till val på". Programmet skall genomföras så långt som det är praktiskt möjligt, säger han men tillägger liksom Torp, att man måst ta sikte på "bästa möjliga samarbete både med de andra politiska partierna och med representanter för de stora organisationer, som representerar värdefulla och bryggande krafter".

Arbeiderbladet återger lyckönskningstelegram från bl. a. statsministrarna Erlander och Hedtoft. Det ser ut som om det norska arbetarpartiet trots svårigheterna under efterkrigsåren har förmått att samla en större del av väljarna bakom sig än det svenska socialdemokratiska partiet vid de senaste tre valen, heter det i Erlanders telegram.

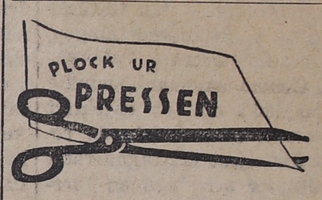

VAD SOM FRÄMST KARAKTERISERAR DET NORSKA VALET är arbetarpartiets framgång. Den kan inte bortresoneras. Partiet har ökat sitt röstatal och sin andel av väljarkåren och fått absolut majoritet med minst fyra mandat, skriver Göteborgs-Posten (fp) i sina valkommentarer:

Partiet kan nu regera helt oberoende av de andra meningsriktningarna. Tyvärr beror inte arbetarpartiets framgång bara på egna förtjänster utan också på oppositionens splittring. I och för sig behöver mångpartisystemet ej medföra att oppositionen är oduglig som regeringsalternativ. Det finns exempel på att sex, sju partier kunna förenas i en koalition. En sammanslagning mellan venstre, kristliga folkpartiet och bondepartiet, som alla vuxit från samma rot, bör icke vara en omöjlighet. Under alla omständigheter bör en sammanslagning mellan kristliga folkpartiet och venstre kunna ske med det snaraste.

DEN MODERNA INFLUENSAPARLAMENTARISMEN har nu också blivit en norsk företeelse ty majoriteten för regeringen Torp blir hårfin, menar Svenska Dagbladet (h) stick i stäv med GP:s åsikter:

Från venstre har hr Torp efter valutslaget intet röststöd att vänta, och för de fyra kommunisternas hjälp torde han betacka sig. På ett helt annat sätt än förut måste socialdemokratien komma att samverka med oppositionen. Venstre har saknat ansikte, och fråga är om det någonsin kommer att kunna repa sig efter det sår, som det denna gång tillfogats.

DET NORSKA ARBETARPARTIETS SEGER är verkligen enastående, jublar Morgon-Tidningen (s) på sina norska bröders vägnar:

Sverige har hittills legat främst bland de nordiska arbetarpartierna ifråga om procentandel av väljarkåren. Norge går nu förbi dem alla. Venstres tillbakagång är katastrofal och utgör en varning till den övermodiga borgerliga oppositionen, som i Norge liksom 1948 i Sverige trodde att den nu hade nått sin stora stund. Förskjutningarna mellan de borgerliga partierna kan inte minska intrycket av borgerligt nederlag och socialdemokratisk seger.

Lindring i tillstånd för reningsverk

STOCKHOLM (TT)

Den aktuella frågan om vattentillsynens centrala och lokala organisation forceras nu av vattenvårdskommittén, som strävar efter att få färdigt sitt förslag i så god tid, att det kan föreläggas 1955 års riksdag.

En del av åtgärderna för att hålla vattnet rent kan emellertid genomföras omedelbart, meddelar kommittén till regeringen. Begränsningarna beträffande arbetstillstånd för reningsanläggningar har i många fall varit ett allvarligt hinder mot vattenrening. I åtskilliga fall har kommuner varit villiga och t. o. m. av domstol ålagts att utföra reningsanläggningar men hindrats genom brist på arbetstillstånd. Med hänsyn till den stora eftersläpningen ifråga om nya reningsverk betonar kommittén det nödvändiga i att vid fortsatt byggnadsreglering reningsanläggningar ställs i undantagsklass och att i varje fall de mest trängande behoven av ytterligare sådana anläggningar tillgodoses. Kommittén understryker också betydelsen av att erforderlig del av statsbidrag till vatten- och avloppsanläggningar särskilt reserveras för reningsanläggningar. Det är angeläget att investering i anläggningar för rening av industriers avloppsvatten i fortsättningen ej särskilt beskattas.

Läkarna vill höja promillessatsen för rattfylleri

STOCKHOLM (TT)

Trafiknykterhetskommitténs förslag till kriminalisering av spritpåverkan mellan 0,5 och 1 promille avstyrkes av Sveriges läkarförbund.

Förbundet föreslår att endast en kategori av trafikonykterhetsbrott införes, innebärande att den som varit så påverkad att det kan antas att han inte kunnat föra fordonet på betryggande sätt, eller haft en alkoholkoncentration i blodet av minst 1 promille dömes för rattfylleri. Alkoholkoncentration över 0,5 promille skall kunna betraktas som försvårande omständighet. Den av förbundet föreslagna lagändringen skulle innebära en betydande skärpning av nuvarande lagstiftning. En förare med blodkoncentration även mellan 1 och 1,5 promille skulle riskera upp till två års strafarbete. På så sätt skulle mera kännbara straff utmätas på dem som genom spritpåverkan verkligen utgör en trafikfara.

Nytt provkök till husmödrarnas tjänst

På torsdagen invigdes i Stockholm ICA:s nya provkök. Invigningen förrättades i närvaro av talrika representanter för stockholmspressen, Hemmens Forskningsinstitut, Aktiv Hushållning och husmodersorganisationerna. Provköket blir en ny länk i ICA-organisationernas konsumentupplysning. Tidigare har ju ICA:s hushållstidning vunnit våra husmödrars stora bevågenhet liksom de talrika hushållsböcker, som utges från det livaktiga förlaget. Provköket är beläget vid Stureplan, närmare bestämt Biblioteksgatan 26. Det skall utprova och kontrollera livsmedel och husgeråd som säljs i till ICA anslutna affärer. Man vill på detta sätt ytterligare öka möjligheterna att skapa kvalitetsgaranti för konsumtionsvaror. Andra uppgifter med vilka provköket även kommer att syssla är komposition av matsedlar och recept för organisationens tidningar och böcker liksom med demonstrationer för studiegrupper från skolor och husmorsföreningar.

Köket är inrymt i en stor och för ändamålet utomordentligt väl lämpad lokal mitt i centrum av Stockholm. Arkitekt har varit Ernst Grönwall, vilken till sammans med Hemmens Forskningsinstitut på ett synnerligen förtjänstfullt sätt löst sin uppgift. Utöver den rent praktiska planeringen av köket lägger man också märke till den smakfulla färgsättningen i inredningen. För densamma har arkitekt Erik Berglund i Svenska Slöjdföreningen svarat.

Husmödrarna är att gratulera till denna nya möjlighet att erhålla hjälp och råd i sitt arbete och ICA-förlaget är väl värt den lyckönskan för sitt friska initiativ som vid invigningen framfördes av byråchefen i Kungl. Överstyrelsen för Yrkesutbildning fru Ingrid Osvald.

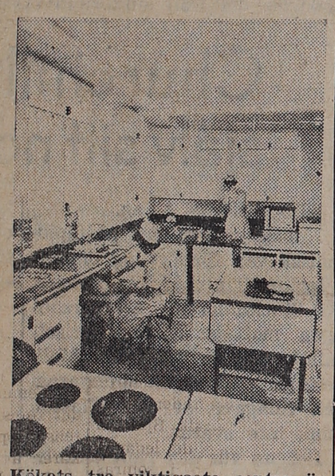

Kökets tre viktigaste centra är bakningsplatsen, där också frysboxen är placerad, matlagningsavdelningen och disken.

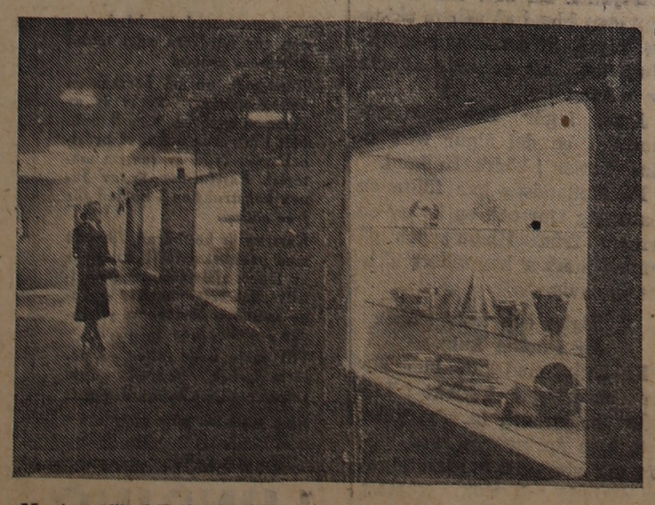

Montrar för bra husgeråd och hushållsböcker är placerade i korridoren.

Laholms B. K.
Samtliga fotbollspelare samlas vid idrottsplatsen i kväll kl. 17.45 för träning.

Skogaby BK.
Träning i kväll 17.45.

Örkelljunga

Hästförsäkringsstämma

Delägarna i Örkelljunga, Rya, Fagerhults och angränsande sockenars hästförsäkringsförening har hållit föreningsstämma på Örkelljunga Gästgivaregård under ordförandeskap av ombudsman Axel Nilsson. Styrelsens och revisorernas arvoden bestämdes till samma belopp som under föregående år.

Till ledamöter i styrelsen för två år valdes lantbrukarna Joh:s Bengtsson, Troedstorp, E. Bengtsson, Flinka, Carl Nilsson, Ringarp, och Bror Eliasson, Tockarp, med lantbrukarna Gustaf Gustafsson, Hishult, Arthur Bengtsson, Troedstorp, och Sture Jansson, Stjärneholm, som ersättare. Till revisorer valdes häradsdomare Werner Danielsson, Örkelljunga, med plantör John Jacobsson, Kyrkolycke, och handl. Thure Danielsson, Åsljunga, som ersättare.

Som besiktningsmän skall ledamöterna i styrelsen fungera. För säkringsvärdena för hästar höjdes och får uppgå till högst 1.800 kr. pr djur.

Vägmästarna

Biträdande vägmästaren Sture Nilsson i Broby har hos regeringen anfört besvär att Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med förbigående av honom utnämnt vägmästare A. S. G. Sigfridsson i Kalmar till vägmästare i Örkelljunga vägmästareområde.

FRIA ORD

TILL INNEVÅNARNA I HALLANDS LÄN.

OM KRIGET KOMMER böra vi alla vara beredda. Det går ej att i en kritisk situation undvika onödiga förluster om alla åtgärder måste improviseras.

När fientliga bombflottor anfalla för att förstöra våra samhällen, förbindelser och kraftkällor m. m.,

när femte kollonnarna i lugn och ro fått förbereda sina spion- och sabotage handlingar,

när våra städer hålla på att utrymmas, då är det för sent att börja tänka på hur man skall skydda sig själv, sina medmänniskor och värdefull egendom.

Hur alla dessa svårigheter skola bemästras är just vad CIVILFÖRSVARET förbereder i fred. Det statliga eller obligatoriska civilförsvaret gör det mesta arbetet, men det frivilliga civilförsvaret är nödvändigt såsom komplement till det obligatoriska. Det frivilliga civilförsvaret utövar en betydande propaganda- och upplysningsverksamhet samt erbjuder ett flertal kompletteringskurser åt befattningshavare som tidigare genomgått obligatorsik utbildning. I känsla av det frivilliga civilförsvarets betydelse understödes det pekuniärt av samtliga städer o. så gott som samtliga landskommuner i länet, men det bör även för den enskilde medborgaren kännas såsom en plikt att göra en personlig frivillig insats. Just nu pågår inom länets alla civilförsvarsföreningar medlemsvärvning. Sök kontakt med din orts civilförsvarsförening och erbjud din medverkan.

Reimer Johansson
Landshövding
Ordförande i Hallands läns Civilförsvarsförbund

B. Rhenqvist
Ordförande i Laholms civivlförsvarsförening.

Våxtorp

Trafikolycka

En våxtorpsbo råkade på onsdagsmorgonen köra av vägen vid Bjärnared strax intill Kilhult. Vägkanten är vid platsen mycket svag och föraren av bilen — en stor Scania Vabis — har kommit för långt ut med den påföljd att han mist kontrollen över bilen som hamnade en bra bit ut i en mosse. Statspolisen kom i samma veva förbi och kunde ta hand om utredningen.

Lahoms Tidning är alltid främst med lokala nyheter

Nytt och flytt

Dagens namn
HEDVIG
Solen går upp kl. 6.48 och ned kl. 17.07.

Morgondagens namn:
FINGAL.
Solen går upp kl. 6.50 och ned kl. 17.05.

Dagens dikt:

Solig stig är full av under
som blott ljus kan uppenbara,
gåtfullt djupa är de stunder
då vi helt får glädje vara.

(PÄR LAGERKVIST.)

Tropiskt melonpreparat ger mört kött

Enzymer ur den tropiska och hälsosamma papayamelonen skall nu även komma till användning i Sverige, berättar Företagens Marknad-Svensk Inköpstidning Finessen med pulvret är att det söndrar äggviteämnena varigenom köttet blir mört, saftigt, välsmakande och lättsmält. Dessutom hindras köttsaften att rinna ut. Man vinner även tid för kokning och stekning. Vitaminer och köttets naturliga saft och näringsvärde bibehålles.

Pulvret består uteslutande av oskadliga växtprodukter samt salt. Våra hälsovårdsmyndigheter har godkänt produkten och framstående svenska matexperter har efter prov blivit överförtjusta. I Amerika användes pulvret i dagligt bruk både i hemmen och på restaurangerna och det lär väl inte dröja så länge förrän så blir fallet även i Sverige.

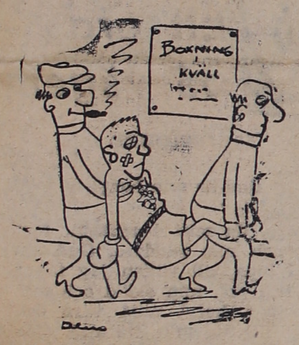

— Hur många mil tror Ni att vi har burit honom de sista åren?

Australiens plåga, kaninerna, utrotas?

LONDON

Användandet av myxomatosis i kampen mot kaninerna har ökat värdet av Australiens får- och ullindustri med c:a 30 milj. pund under 1952—53, enligt International Wool Secretariat, London. Pälsverkshandlarna i staten Victoria har klagat över att myxomatosis hade "praktiskt taget utplånat" exporten av kaninskinn. Men den numera omfattande användningen av myxomatosis har blivit av historisk betydelse för Australien och dess verkan för betesmarkerna blir större för var dag. Australiens ekonomi vilar huvudsakligen på ylleindustrien, inte på exporten av kaninskinn.

Kaniner importerades till Australien i god tro år 1859. Kaninerna förökade sig emellertid så enormt sedan de omplanterats under nya förhållanden att de i våra dagar hotar landets hela ekonomi, då de bokstavligen skövlar betesmarkerna som upplåtits för fåren — Australiens största inkomstkälla. Omkring 750 milj. kaniner beräknas finnas i landet, och då 7 à 8 djur äter lika mycket som ett får, innebär detta att cirka 100 milj får skulle ytterligare kunna leva på betesmarkerna, sedan kaninerna väl försvunnit. Deras totala skadegörelse beräknas årligen uppgå till c:a 4 milj. kronor.

Alla tidigare försök att effektivt minska denna veritabla landsplåga, alltifrån falkjakt till stryknin, har varit otillräckliga. Först med myxomatosis har ett nytt hopp börjat skymta. En stor fördel med myxomatosis är dessutom att det är oskadligt för andra djur samt för människan.

Parkera inte i kurvor eller på backkrön. Det är ett lagbrott och en tanklöshet, som kan kosta Era medtrafikanter livet.

Den dolda Guden

Det är många moderna människor som gärna skulle vilja bedja, om de bara hade någon att bedja till. Bönens mentalhygieniska makt är omvittnad av många läkare, bl. a. den kände nervläkaren Torsten Lindner som betraktar den som en biologisk jämviktsföreteelse och i likhet med Freud anser, att det förhållandet att bönelivet mist sin makt över ett stort antal människor, utgör ett starkt neurosfrämjande moment i det moderna artificiella samhället. Men det är svårt att bedja när man inte tror på någon Gud, och det enda som återstår för den som ännu inte i bekännelsens fasta form kan formulera sin gudstro är att tillgripa den klassiska bön abbé Huvelin bad den tvivlande Charles Foucauld bedja: "Min Gud, om du finns till, uppenbara Dig då för mig!"

Så stark är bönens makt över det mänskliga sinnet, att t. o. m. rena gudsförnekare tillgriper denna jämviktsskapande form av meditation och självrannsakan. Birgit Lange är ett exempel på den "bedjande ateismen". Man kan stå undrande inför den motsägelse som råder mellan hennes bejakande av Kristus-gestalten och hennes förnekande av Jesu fader. Men man kan inte undgå att känna gripenhet vid läsningen av hennes om djup fromhet vittnande meditationer i "Den drömda Guden".

Uppenbart är emellertid, att bönen måste ha ett objekt om det skall vara någon mening med den. Man kan inte bara bedja emedan man i likhet med utilitaristerna (nytt omoralens förespråkare) anser, att bönen främjar både välstånd, hälsa och samhälle och bör uppmuntras därför i största möjliga utsträckning. Denna nyttosynpunkt har åter blivit modern bland en del kulturprofeter som själva är sekulariserade men ömmar för "folkets väl". Men är inte en renhårig ateist från etisk synpunkt mera värd än en människa som av egoistiska skäl ber till en andemakt, på vars existens han innerst inne inte tror?

Man kan inte beskylla Jan Naeselius, som i dessa dagar kommit ut med en bekännelsebok "Guden och jag" (LT, 9: 50), att vara vare sig hycklare eller utilitarist. Men han tillhör inte heller den typ av moderna religiösa sökare som representeras av t. ex. Birgit Lange. Han är rätt och slätt en desillusionerad barnhemspojke som gått igenom olika utvecklingsskeden — alltifrån den sublimerade erotikens osunda religiositet över Oxfordrörelsens bekännelsenit ända fram till en oklar panteism och kvasivetenskapliga religionssurrogat — för att slutligen hamna i en öken av egocentricitet och skepsis.

Naeselius sätt att anropa ett objekt, vars existens han förnekar, är ägnat att kasta ljus över många moderna "ateisters" konfliktsituation. Man löser inte sina religiösa problem utan skjuter dem endast undan om man i likhet med Zarathustra-Naeselius förkunnar, att den gamla Guden är död och att man själv representerar den nya Guden.

I grund och botten är ensamhetens apostlar stora egocentriker. De har aldrig bett för någon annan själs räddning än sin egen. Det är just det sanna och äkta bönelivets signum, att det inte stannar vid "enskildheten" utan höjer sig till det universella planet. Douglas V. Steere, kväkare och professor vid Haverford College i USA, har i en mycket läsvärd bok "Tid för Gud" (NBA, 9: —) behandlat meditationens olika former och stadier. Eftersom Bernhard Hegardts standardverk "Religion och själsträning" är slutsålt på förlaget, finns det all anledning för den intresserade att köpa Steeres bok som ger en ypperlig introduktion i de andliga retraet rörelsernas historia och den meditations-teknik de utvecklat. Av speciellt intresse i detta sammanhang är vad författaren har att säga om förbönens mentalhygieniska betydelse. Att bedja för en annan människa, framhåller han, är inte bara den bästa biläggaren av tvister, främjaren av sann vänskap och det bästa bote- och skyddsmedlet mot allt slags dåligt humör, all vrede och högmodighet utan är också till stor hjälp när det gäller att avslöja för oss vårt eget hjärtas verkliga tillstånd. Mycket av den förödande kritik som vi så frikostigt och godtyckligt levererar mot våra medmänniskors liv skulle försvinna, om vi på allvar började intressera oss för dem.

Många betydande personligheter som förkastats av sina egna samfund som kättare har genom förbön för sina vedersakare banat sig en väg genom bitterhet och hat. De har via meditationen nått fram till en spontan upplevelse av det "högsta goda" och i hårda inre strider kämpat sig till ett liv, där allt annat liv strålar samman. Endast ett levande ansvar för andra människor kan skänka den enskilde en skymt av den dolda Guden.

Herbert Connor.

Försvarsministern:

Försvarsbördorna tunga men dock inte orimliga

SKÖVDE. (TT)

Två miljarder och därutöver till försvaret är inte rimligt, sägs det. Man menar att det inte är krig och att det ljusnar vid den världspolitiska horisonten. Reaktionen är förklarlig. Bördorna är tunga om ock inte så dryga som dem nästan alla folk påtagit sig i denna oroliga värld. Sant är vidare att den utrikespolitiska atmosfären lättat något. Efter tre års krig och två års stilleståndsförhandlingar har man nått fram till vapenvila i Korea. Detta är dock inte liktydigt med fred, ytrade försvarsminister Torsten Nilsson i tal på tisdagen i Skövde och Tibro.

Vår innerliga förhoppning är, att vapenvilan skall bringas till mognad som verklig fred. Jag menar då också ett slut på det kalla kriget. Alla vet att vägen dit fortfarande är lång och mödosam.

Den nutida materielen förorsakar i första hand den våldsamma kostnadsökningen för försvaret. Av de nya 220 miljoner som äskats av de militära myndigheterna faller inte mindre än 155 miljoner kronor på materielanslagen. Av de övriga 65 miljonerna utgör 15 miljoner anslag för ökning av drivmedelslagringen, som är av särskild betydelse för vår försvarsberedskap. Härav framgår, att prutningarna obönhörligt måste ta sikte på materielanslagen, även om alla andra utvägar också måste undersökas.

Vad armén beträffar har i enlighet med den av riksdagen godkända materielplanen nu äskats ett anslag på 310 milj. kr. Det innebär en minskning med fem milj. i förhållande till anslaget för innevarande budgetår.

Vid marinen fäster man sig vid anslaget till fartygsbyggnader. I årets riksstat är detta upptaget till 110 milj. kr. Nu äskas en ökning med 40 miljoner. Denna ökning är emellerid nästan enbart betingad av att betalningar nu måste verkställas för fartygsleveranser, som riksdagen under åren 1947—1952 beslutade, alltså innan sjuårsplanen för flottan fastställdes.

Flygvapnet begär en ökning från 350 till 445 miljoner eller med 95 miljoner kr. I denna ökning inrymmes nio miljoner för anskaffning av transportflygplan. De övriga 86 miljonerna betingas huvudsakligen av merkostnader för att upprätthålla flygvapnets nuvarande standard. Här ser vi ett resultat av den nästan abnorma tekniska utvecklingen. Av utomordentlig vikt är — inte minst för dem som skall bemanna flygplanen — att vårt flygvapens effektivitet hålles på toppen av vad nutida teknik kan prestera. Kostnadsutvecklingen — och det gäller inte bara flyget — inger emellertid bekymmer. Alla som har ögon att se med vet, att statsfinanserna är hårt ansträngda. Det gäller därför, att med något av oresonlighet i föresatsen sträva efter en nedprutning utan att väsentliga krav på landets säkerhet åsidosättes.

Torp belåten med valet "Socialismen kan fortsätta"

OSLO. (TT:s korr.)

— Med denna nya fullmakt kan vi följa de riktlinjer i vårt arbete på att omdana det norska samhället i socialistisk riktning, som vi har lagt fram för folket i val, sade statsminister Oscar Torp när det på tisdagen var tydligt att arbetarpartiet skulle behålla majoriteten i det nya stortinget.

Majoriteten för arbetarpartiet är emellertid ganska knapp jämförd med övervikten på 20 röster i det gamla stortinget och det anses allmänt att partiet nu måse slå in på en moderatare kurs ur planhushållningssynpunkt än tidigare om det inte alltför mycket skall behöva stödja sig på kommunisterna som preliminärt har fått fyra mandat.

I stort sett kan man säga att det inte har förekommit någon förskjutning mellan de socialistiska partierna på den ena sidan och de borgerliga på den andra. Inom den borgerliga gruppen har emellertid ett verkligt skred inträffat i och med att venstre förlorat bortåt 30 procent av sitt tidigare röstunderlag och nu synes stå inför en öppen splittring. Venstres förluster har främst uppslukats av kristliga folkpartiet och bondepartiet som båda har gått framåt ganska kraftigt. Högern har väl hävdat sin ställning och ökat i röstetal absolut sett men knappast relativt. Detsamma kan sägas om arbetarpartiet. För kommunisterna har valet emellertid medfört en tydlig tillbakagång även om denna gång på grund av den proportionellt sett mer rättvisa valordningen har lyckats få några mandat.

Valdeltagandet som till en början såg ut att bli betydligt mindre än 1949 visade sig enligt senare beräkningar vara i det närmaste lika stort. Absolut sett har rösterna ökat med något tiotusental men antalet röstberättigade har ökat mer. Efter valet gör alla partier i någon mån anspråk på att vara hemmasittarnas speciella parti, men av valutgången att döma torde venstreledaren Röiselands anspråk i den vägen vara mest berättigade.

Särskilt belåten ued utgången är man naturligtvis inom kristliga folkpartiet och bondepartiet. Inom venstre förekommer bara självrannsakan och "Stavanger Aftenblad" — som representerar den s. k. landsvenstre och som av Röiseland före valet betecknades som presumptivt regeringsorgan i händelse venstre skulle bilda regering — har gått så långt som att ifrågasätta ett samgående mellan venstre och kristliga folkpartiet. Den radikala Oslo-venstres föga kristliga organ "Dagbladet" anser att tillbakagången beror på att folk har blivit trötta på ett venstre som "vill vara mer kristligt än kristliga folkpartiet, mer speciellt bondevänligt än klasspartiet bondepartiet självt", en frisk och renodlad venstrepolitik är det enda sättet att vända folks tankar från vår herre och penningen till människorna själva och en politik till fromma för idéer till allas bästa", skriver tidningen.

I det nya stortinget återfinnes i stort sett alla de mera kända stortingsmännen från föregående period med undantag av dem som avböjde återval. Högern har emellertid inte fått in juristen John Lyng, som den senaste tiden har nämnts som "Hambros kronprins". En annan konkurrent om ledarskapet inom högern, Sjur Lindebraekke, ställde inte upp denna gång.

En rekonstruktion av regeringen väntas följa på valet och handelsminister Brofors som har spelat en stor roll för regeringens ekonomiska politik efter kriget tros avgå för att bli chef för Norges bank. Industriminister Evensen, ecklesiastikminister Moen och den kvinnliga socialministern Aaslaug Aasland kommer troligen också att avgå. Som ny socialminister har nämnts Rachel Seweriin. Statsminister Torp själv väntas kvarstå och det anses inte uteslutet att arbetarpartiets "starke man", förre statsministern Gerhardsen, får efterträda Natvig Pedersen som stortingspresident.

En på tisdagskvällen på NTB företagen beräkning av den procentuella fördelningen av rösterna grundad på i 722 av landets kommuner avgivna 1,671,854 valsedlar, ger följande resultat:

Högern	18,2	(17,4)
Bondepartiet	9,3	(8,1)
Kristliga folkpartiet	10,5	(8,7)
Venstre	9,8	(13,2)
Gemensamma listan	0,6	(0,6)
Arbetarpartiet	46,6	(45,6)
Kommunisterna	5,0	(5,7)

Procentberäkningen för 1949 års val bygger på 1,658,031 röster. Det är föga troligt att de kommuner som ännu inte sluträknats kommer att i någon väsentlig mån ändra fördelningen.

Demokrat efterträder Taft i senaten

COLUMBUS, Ohio (TT — Reuter).

Guvernören i staten Ohio, Frank Lausche, har utnämnt den demokratiske borgmästaren i Cleveland, Thomas Burke, till den framlidne republikanske senatorn Robert Tafts efterträdare i senaten.

Lausche, som själv tillhör det demokratiska partiet, säger att han är övertygad om att Burke inte "gör något som stör senatens nuvarande organisation och att han alltid har hela folkets intressen och välfärd i tankarna".

Delstatsguvernörerna har rätt att utnämna efterträdare till avlidna senatorer för den mandattid som upphör med nästa kongressval. De utnämner vanligen någon från sitt eget parti, oavsett vilket parti den avlidne tillhört. Taft var republikansk presidentkandidat.

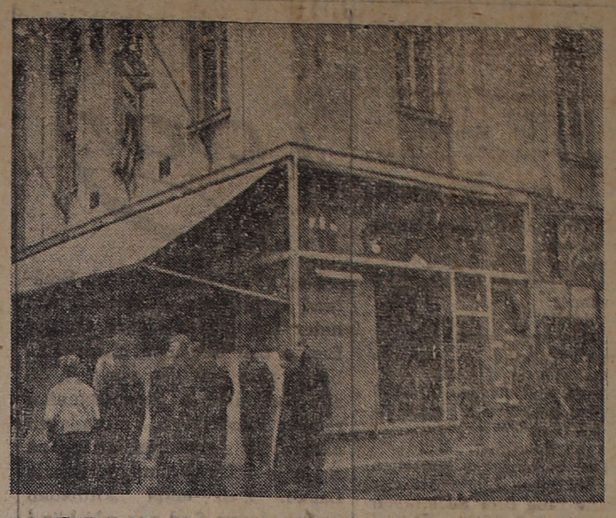

POLISEN HAR AVSPÄRRAT områdena kring västmakternas ambassader i Belgrad efter de våldsamma demonstrationerna med anledning av det anglo-amerikanska beslutet att utrymma A-zonen i Trieste. Här håller polisen vakt vid amerikanska biblioteksbyggnaden i Belgrad.

Sjukov har "förvisats"

PARIS

Till franska regeringen har de senaste dagarna inlöpt rapporter från Ryssland enligt vilka marskalk Ryskov åter avlägsnats från sin post inom Moskvaregeringen och kommenderats till en underordnad militär befattning i det inre av Sovjetunionen. Inom den ryska kollektiva ledningen har de senaste veckorna en viss maktjämvikt uppstått genom att de ledande fyra personerna nu definitivt grupperat sig i två fraktioner. Å ena sidan står utrikesminister Molotov och försvarsminister Bulganin som i sina händer kunnat samla all makt inom försvaret och nu dirigeror han också Sovjetunionens väpnade polisstyrkor. På den andra sidan har delstaternas regeringar och partiorganisationen stramare sammanfattats under ledning av ministerpresident Malenkov och hans svåger partisekreteraren Krustjev. Mellan de båda grupperingarna försökte en grupp manövrera och denna grupp stod enligt uppgifter under marskalk Sjukovs ledning. Under Stalinperiodens senaste år har han helt varit avkopplad från Moskvas politiska liv men efter Stalins död återkallades han till Moskva och till och med fick politisk ställning som vice försvarsminister. Enligt pålitliga rapporter har Sjukov nu åter tvingats lämna Moskva. Han har fått till uppgift att reorganisera gamla och uppställa nya försvarsenheter i det inre av Ryssland, med säte någonstans i Uraltraktorna. En stor del av de tidigare ryska ockupationstrupperna i Östtysklanl, Polen och Österrike har under de senaste månaderna transporterats till Uralområdet där de skall reorganiseras av en stab som står under marskalk Sjukovs ledning.

Marskalk Sjukov

*

Anmärkningsvärt i detta sammanhang är att Sovjetunionens helt insatsberedda försvarsstyrkor enligt färska rapporter nu uppgår till 227 divisioner. Detta innebär att det under det senaste året icke mindre än 50 nya divisioner upprättats, därav 14 enbart under de senaste månaderna och detta trots att regeringschefen Malenkov på regeringens vägnar officiellt tillkännagav en nedsättning av rustningskostnaderna.

De senaste officiella meddelandena om marskalk Sjukovs göranden skedde för tre månader sedan, då det i sovjetpressen meddelades att marskalken leder manövrarna i de arktiska områdena. Sedan dess har marskalk Sjukovs namn inte nämnts av de ledande ryska tidningarna. Den i somras omnämnda manövern var ett försök att pröva de sju nya arktiska divisionernas stridsvärde. Dessa divisioner har likaledes först reorganiserats och kompletterats under vår- och sommarmånaderna.

Behov att hävda sig gjorde ung man till "spion" åt ryssarna

STOCKHOLM. (TT)

Den unge "spionen" som ville sälja hemliga kartor till den ryska ambassaden stod på tisdagen inför rätta vid Stockholms rådhusrätt. Han är åtalad för försök till spioneri.

Det var en blyg dagdrömmare som nog mest av nyfikenhet hade ringt upp ambassaden och erbjudit kartor A. — Jag sa att kartorna var över Boden därför att detta skulle låta mera lockande. Hela tiden var jag orolig då jag var rädd att man skulle spåra samtalet. När sedan rösten i telefon frågade om jag talade engelska och jag inte hade förberett mig på samtalet lade jag på luren och gick ut på stan. Till att börja med kände jag dock fortfarande oron inom mej men den gick så småningom över och jag tyckte att det hela var dumt.

Jag hade trott att jag skulle få 40.000 kr för kartorna och jag gick nu och drömde om dessa pengar och vad jag skulle göra med dem. Men jag tänkte aldrig på att göra ett nytt försök. Det var ingen väl genomtänkt plan som jag hade, det var väl mest nyfikenheten som gjorde att jag ringde. När jag sedan fick arbete och bättre ekonomi tänkte jag inte på saken längre.

Brukar Ni fantisera? frågade försvarsadvokaten Valborg Lundgren. — Ja, jag går jämt och drömmer, jag tippar och spelar på lotteri och högsta vinsten hade alltid hägrat för mig. Jag gick mest för mig själv och jag hade liksom ett behov av att hävda mig utåt. Hur jag skulle få de 40.000 kronorna funderade ja aldrig ut.

Efter drygyt två timmar tog rätten överläggning och efter ytterligare 50 minuter föll domen: Tio månaders fängelse för försök till spioner i och grov stöld. I straffet ingår en tidigare villkorlig dom på fyra månader.

33 länder ber USA slopa importtullarna på mejeriprodukter

GENÈVF (TT — Reuter).

De trettiotre gattländerna — undertecknarna av den allmänna tull- och handelsöverenskommelsen — har antagit en resolution med uppmaning till Förenta Staterna att slopa importrestriktionerna beträffande mejeriprodukter.

Röstsiffrorna var 32 mot 0 och en nedlagd röst (Förenta Staternas).

Nederländska regeringen har fått bemyndigande att som en repressalieåtgärd mot de amerikanska restriktionerna skära ned sin import av amerikanskt vete under 1954 med bortåt 15,000 ton till 60,000 ton.

Utbyter 32 fruar mot ensam tyska

HAMBURG (TT — Reuter).

Prins Olasupo Awogboro från Lagos i Nigeria har beslutat bryta med sin stams gamla goda traditioner och ta sig en enda hustru i stället för de tjugotvå som nigeriansk sedvänja föreskriver. Den utvalda är den 19-åriga tyskan Edeltraut Goethe, och förlovningen äger rum i Hameln på onsdagen.

Prins Olasupo säger sig hoppas att hans fader, kung Awogboro, som omfattar liberala idéer, skall förstå och så småningom rentav gilla etikettsbrottet.

PLOCK UR PRESSEN

DET MEST KARAKTERISTISKA för 1948 års befälsutredning är den starka inbördes splittringen. Utredningen har delat upp sig i två läger med diametralt motsatta åsikter. Mellan dem har uppstått en klyfta, som inte kan överbyggas. Kompromissen, den för svenska kommitt er så fruktbärande arbetsmetoden, har inte fått något svängrum, konstaterar Skånska Dagbladet (bf) i sina kommentarer till det framlagda betänkandet::

Striden inom utredningen gäller kort uttryckt enhetsbefäl eller icke enhetsbefäl inom den svenska armén. Majoriteten avstyrker med livligt ogillande denna idé, medan minoriteten lika varmt tillstyrker. Är detta då en livsfråga för försvaret? Knappast, så långt en utomstående förstår att bedöma! Men av parternas argumentering får man det intrycket. Kommittén har till den grad infekterats av kårintressen att den råkat ut för en hallucination. Den har fått fel perspektiv på problemet.

Oenigheten demonstreras klarast på två punkter. Majoriteten inom utredningen vill behålla officers- och underofficerskårerna liksom nu skilda från varandra. Minoriteten vill däremot slå samman officerare och underofficerare till en enda befälskår. Majoriteten vill behålla studentexamen som obligatorisk för officersyrket, medan minoriteten vill slopa den för kompanioffi-cersgraderna.

Det är riktigt att bredda eller demokratisera rekryteringen till officersyrket, men det skall inte ske på bekostnad av allmänbildningen, är Sk. D. uppfattning.

IDÉN OM ENHETSBEFÄL framstår efter befälsutredningens arbete ingalunda som någon övertygande, än mindre som någon självklar lösning, menar Handelstidningen (fp):

Dess förespråkare har stannat i minoritet inom kommittén. Ställningen är visserligen jämn — fyra ledamöter mot tre — men till saken hör att underbefälets representant är med bland de fyra. Det avgörande för majoriteten har varit en fruktan för att officersrekryteringen skall ytterligare försämras, en konsekvens som armén näppeligen har råd att taga. Härtill kommer att den stora enhetskåren av officerare endast i begränsad utsträckning kan sysselsättas i sina tillämnade krigsbefattningar under fredstid. Av 24 nytillkommande kaptener pr infanteriregemente skulle ingen kunna placeras som kompanichef, medan huvuddelen måste sättas till administrativa sysslor.

Kommittémajoriteten menar att det finns behov av skilda kompetensgrupper och att den dugande kåren av underofficerare samtidigt med fördel kan fylla större uppgifter än för närvarande.

DET BÖR SÄRSKILT PÅPEKAS att minoritetens förslag ingalunda avser någon sänkning av utbildningskravet, är Ny Tids (s) åsikt:

Man räknar med att den s. k. långa vägen skall bli den vanligaste fram till antagning som officer. Från den nioåriga enhetsskolan har i framtiden en minoritet gått vidare till studentexamen. Det är i stor utsträckning de teoretiska begåvningarna. De övriga går till yrkesutbildning eller direkt till näringslivet. Bland dessa senare skulle man i första hand ta ut de för officersyrket lämpligaste, nämligen allmänhegåvningar med praktisk huvudinriktning. Dessa kan mycket väl ha intelligensförutsättningar för att ta studentexamen, fast de inte har lust att i alltför många år nöta skolbänken.

Minoritetens förslag tillgodoser krigsorganisationens krav bättre, summerar Ny Tid. Man får större tillgång på officerare kvalificerade att leda trupp i strid. Och det är ju ytterst härför en befälskår byggs upp.

Älgjägare blev svårt skadad av förlupen kula

NYKÖPING (TT).

Hemmansägare Karl Falk blev på tisdagsförmiddagen träffad av ett skott i höften under älgjakt i Finnvik i Lästringe. Han infördes till lasarettet i Nyköping, varifrån meddelas att skadan är mycket allvarlig, då kulan gått igenom magen. Utgången är synnerligen oviss.

Falk, som är i 30-årsåldern, jagade på Finnviks marker, då han träffades av en kula från ett jaktsällskap som jagade i skogarna vid Veda. Skyttarna i detta jaktlag uppger emellertid att de aldrig sett Falk och anser att han måste ha träffats av någon förlupen kula, antingen en bom eller en rikoschett.

Lahoms Tidning är alltid främst med lokala nyheter Prenumerera på LT!

RADIO

TORSDAGEN DEN 15 OKT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik. 7.15 Andliga sånger.
7.40 Morgonandakt. Lektor Erik Berggren. (Halmstad.)
8.00 Nyheter och väderlek
8.15—8.45 Hemmets magasin.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Gunnel Nygren Almqvist, sång och Fritiof Ericson, piano. (Malmö.)
12.30 Nyheter och väderlek Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Klockan som tickade rött. En historia av Erik Clausen. Uppläsning av Lennart Lindberg. (Uppsala.)
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Besuch in München.
13.20 Folke Reinholdsons ensemble.
13.55 Spränga banken i Monte Carlo. Illustrerat kåseri av Lennart Ehrenborg. (Repris.)
14.25 Upplandslåtar spelade av Johan Ohlson, fiol, och Erik Sahlström, nyckelharpa.
14.40—15.00 Gymnastik för husmödrar. Elsie Hjertén.
17.00 Väderlek.
17.10 Modest Mussorgskij: Sånger och danser om döden. Erik Saedén, bas. Vid flygeln: Wilhelm Freund
17.35 Underhållning för de yngsta av Ulla Castegren och Anna-Lisa Cronström. (Repris.)
18.05 Grammofonmusik. 1. Wein, Weib und Gesang, vals (Johann Strauss) Londons symfoniorkester Dirigent: Josef Krips. 2. Ditt hjärtas svek (Williams-Berco). Carl Holmberg, sång. 3. Top hat, white tie and tails (Irving Berlin). Billy Mays orkester. 4. Jag vill tro (Drake - Graham - Skiel - Stillman-Forsell). Bibbi Nyström, sång Carl-Henrik Norins orkester. 5. Wir hören Walter Kollo, potpurri (Kollo-Krome). Orkester. Dirigent: Hans Bund. 6. Niemand liebt dich so wie ich ur »Paganini» (Franz Lehár). Solister: Julia Moor och Marcel Wittrisch. Dirigent: Victor Reinshagen. 7. Mazurka fiss-moll op. 59 nr 3 Frédéric Chopin). Simon Barer, piano. 8. Uu bel di bedreme ur »Madame Butterfly» (Giacomo Puccini). Solist: Renata Tebaldi. Dirigent: Alberto Erede 9. Balettmusik ur »Wilhelm Tell» (Gioacchino Rossini). Londons filharmoniska orkester. Dirigent: Basil Cameron. 10. Io l'ho perduta ur »Don Carlos» (Giuseppe Verdi). Solister: Jussi Björling, E. Markow och Robert Merril. Kör och orkester. Dirigent: Renato Cellini.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek Dagens eko.
19.30 Schlagerfönstret med Thore Ehrlings orkester, Varietéorkestern, Gottliebkvintetten, Chris Dane och Ulf Wesslén.
20.00 Forort — kulturcentrum Kring torget i Årsta.
20.25 Viloncellkompositioner spelade av Nils Tidstrand. Vid flygeln: Carin Gille-Rybrant.
20.50 Nattens drottning. Radiopjäs av Björn-Erik Höijer. Regi: Palle Brunius. Personer: Ivan — Ulf Palme; Kvinnan från begravningsbyrån — Mimi Pollak; Persson — Hugo Björne; Tant Persson — Gull Natorp; Karin Storm — Anna Lindahl; Storm — Carl Ström; Finken — Jarl Kulle. (Inspelning från 1951.)
21.45 Hans Buschs ensemble.
22.15 Nyheter och väderlek
22.30 Mannen i svart.

Danska radioprogrammet torsdag

7,00 nyheter. 7,35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 middags konsert. 13,30 grammofonmusik. 16,00 xylophonmusik. 16,20 barnprogram. 16,50 sång. 17,40 lätt underhållning. 17,55 språk. 19,15 dygnets melodier. 20,00 torsdagskonserten. 22,35 grammofon. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19,15 bokkrönika. 19,45 reportage. 20,15 möte med pressen. 20,45 sång. 21,30 ungdomens halvtimma.

Danska radioprogrammet fredag.

7,00 nyheter. 7,35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 Odense stadsorkester spelar. 13,35 middagsföljetongen. 15,30 damernas eftermiddagsprogram. 16,00 pianosolo. 16,20 barnprogram. 17,40 konsert. 19,15 våra gamla orglar berätta. 19,45 reportage. 20,15 underhållningsprogram. 20,40 teater. 22,15 kammarmusik. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19,15 godnattprogram för de små. 19,45 uppläsning. 20,15 konsert. 21,30 orientering.

FREDAGEN DEN 16 OKT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek.. Därefter: Dragspelsfröjd. (Grammofon.)
7.00 Karin spelar för husmödrarna.
7.40 Morgonandakt. Kyrkoherde Ernst Gordon.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Lediga platser. Därefter: För operavänner.
9.00 Skolradio.
9.00 Listen and Learn. Klass 5. Korrespondenskurs i engelska Per-Olof Hensjö. (Umeå.)
9.30 Listen and Learn. Klass 7. Korrepsondenskurs i engelska. Sven Fjelner.
10.00 I blickpunkten.
10.10 Den barmhärtige samariten. Scener av Rune Lindström med musik av Lille Bror Söderlundh.
10.30 Listen and Learn. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Svante Hjelmström.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Karl-Erik Sandbergs musettekvartett spelar.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Kursen i svinskötsel presenteras av agronom Alrik Örbom (Malmö.)
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Resa på Öland. Program av Eric Bojs.
13.25 Rytmisk lek för barn. Lillian Runestam.
13.40 Sagohörnet: Hilding Gavle läser Svinaherden av H. C. Andersen.
13.55 Rita Jaerland sjunger till Varietéorkestern. Dirigent: Jerry Högstedt.
14.20 Högfors hytta blåses ned.
14.45 Andliga sånger sjungna av Göte Strandsjö. Vid flygeln: Carl Bengtsson. (Malmö.)
15.00—15.30 Radioföljetongen: Flickan från Lystrup av Sigurd Elkjær: Ett barn vaknar, en mosters hjälp, spöslitning och ett skatbo. Uppläsning av Ebba Ringdahl. (Göteborg.)
16.45 Lokalt över övre Norrland och Östersund: Sameprogram. (Sundsvall.)
17.00 Väderlek.
17.10 Breven till Cecilia. Erik Lindström läser ur Mikael Lybecks roman. (Helsingfors.)
17.30 Plattkammaren. En jazzig halvtimma med Simon Brehm.
18.00 Jesper Klints underbara resa. Fjärde chocken.
18.15 Grammofonmusik. 1. Norsk konstnärskarneval (Johan Svendsen). Oslos filharmoniska orkester. Dir.: Öivin Fjelstad. 2. La plus que lente, vals (Claude Debussy). Walter Gieseking, piano. 3. Die drei Zigeuner (Liszt-Lenau). Heinrich Schlusnus, sång. 4. Dans nr 2 (Erland von Koch). Camilla Wicks, violin. 5. Estrellita (Manuel Ponce). Patrice Munsel, sång. Al Goodmans orkester. 6. Mondnacht auf der Alster, vals (Oscar Fetràs). Berlins statsoperaorkester. Dir.: Hansgeorg Otto. 7. Potpurri på Rolf-melodier 1908—1928. Ernst Rolf, sång. 8. Swingin' on a star (van Heusen-Burke). Hugo Winterhalters orkester. 9. Sången från Moulin Rouge (Auric-Ernebo). Sonia Sjöbeck, sång. Sune Waldimirs orkester. 10. Folies Bergère, marsch (Paul Lincke). Hanns Steinkopfs blåsorkester
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Dagens revy.
19.45 Att klara sig på gamla dar
20.15 Hohnerorkestern. Dir.: Rudolf Würthner.
20.50 Det hände i veckan — för hundra år sedan. Red.: Karl Johan Rådström. Uppläsare: Brokt-Åke Benktsson. (Malmö.)
21.05 Göteborgs radioorkester. Solist: Carl Tillius, piano. Dir.: Sixten Eckerberg.
21.50 Docent Lennart Holmgren behandlar hörselskador.
22.15 Nyheter och väderlek
22.30—23.30 Dags för dans.

Jägare blev anfallen av kungsörn. En vild och spännande batalj utkämpades i skogen utanför Norra Hammar i går. Den anfallande parten utgjordes av en stålig kungsörn som dök ner i skogen och gick till anfall mot en jägare. Tyvärr måste det sluta så att den väldiga och granna fågeln som mätte 207 cm mellan vingspetsarna skattade åt förgängelsen. Jägaren hörde att det kom något susande i luften och fick en känsla av att något dök rakt på honom. Han tog till benen och kastade sig instinktivt in i ett buskage. Det var en örn som med hopslagna vingar hade gjort en störtdykning. Jägaren fick upp bössan och brände iväg ett skott som träffade. Först då fann han att det var ett exemplar av den fridlysta kungsörnen. Han har själv anmält det inträffade till polismyndigheterna.

i dag

Lagan i Halland och Småland är inte den enda flod, som heter Lagan. Godsägare Gregor Bendz och disponent Lars Ekberg, som nyligen varit på en affärsresa i bl. a. Storbritannien råkade händelsevis häromdagen nämna för signaturen, att de på sin resa i Nordirland passerade Lagan. Den enda skillnaden mellan denna flod och vår här i södra Halland är att den nordirländska vanligen stavas Laggan.

Om den irländska floden givit namn åt den halländska eller om halländska vikingar gett namn åt den irländska är förmodligen outrett. Något sammanhang måste dock finnas. Att floderna har samma namn beror kanske på att Lagan är ett gammalt indoeuropeiskt ord, som finnes som flodnamn bl. a. i Norge, där det finns en flod som heter Laagen. För övrigt finns ju detta ord i andra former, vårt svenska lake, engelskans lake samt i (socker-)lag.

Det är inte ovanligt, att geografiska namn återgår i olika former i länder med besläktade språk. Vårt landskap Halland skall enligt professorerna Elof Hellqvist och Jöran Sahlgren komma av ordet hall eller häll i betydelsen klippa. Båda herrarna är ense om att det är södra Halland, som gett landskapet dess namn. Men i södra Halland finns inga anmärkningsvärda berghallar eller -hällar. Prof. Sahlgren löser problemet genom att låta Hovs Hallar i Skåne bli namngivare för slättlandet södra Halland.

I det här sammanhanget erinrar sig sign., att han för några månader sedan träffade en språkintresserad holländsk tidningsman, som omtalade, att Holland betyder lågt flackt land. Han höll för troligt, att Halland var den svenska eller danska formen av det gamla ord, som på nutida holländska heter Holland. En plausibel förklaring, tycker jag.

— — —

För att nu övergå från dessa spekulationer till mer påtagliga och oomtvistliga ting, kan vi konstatera, att det växer bra i den halländska jorden. I gårdagens tidning hade vi det verkliga rovrekordet, vilket kom från Skogaby, Veinge. Men inte heller i Köpinge är det något fel på jordmånen. Hos Ivar Persson där har man skördat en fodersockerbeta, som vägde 3,8 kg.!

— — —

På söndag brakar det loss igen på motocrossbanan i Skogaby. De bland motorcyklister mycket kända mc-förarna Gustaf Johansson och Arvid Karlsson i Halmstad kommer då till Skogaby för att lämna instruktion i motocross. Det blir säkert en sevärd uppvisning, som de och andra mc-förare kommer att prestera.

Petrus.

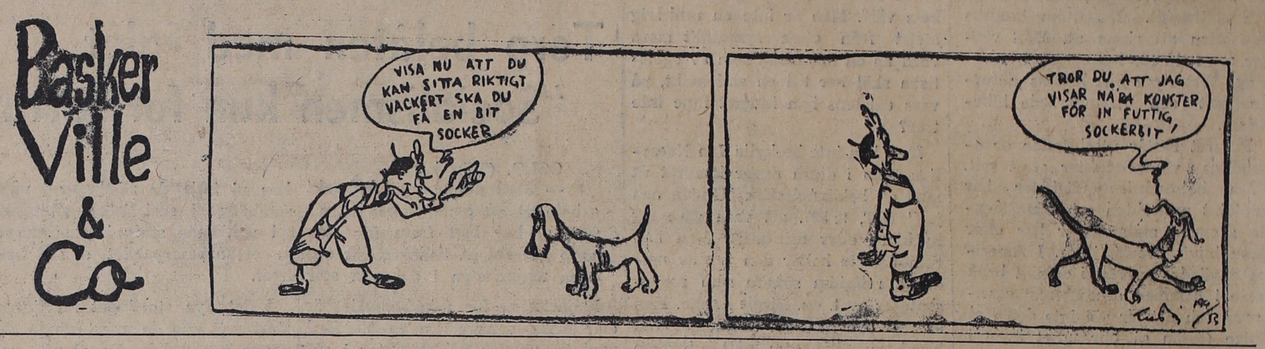

SLU

Mästocka SLU-avdelning

hade propagandamöte i söndags kväll i Knäreds Bygdegård under ordf.-skap av hr Erik Nilsson, Ulvered. Prenumerantsamlare för SLU-bladet blevo Sven Olof Nilsson, Bölarp, och för Politisk Tidskrift Sten Karlsson, Linghult. Försäljningsledare för julpublikationerna blev Allan Persson, Bölarp. Byombuden omvaldes. Till kommitté för julfesten valdes Gunnar Johansson, Mästocka, Rolf Olsson, Alhult, Kurt Svensson, Ulvered, Irma Håkansson, Lindhult, Gully Bengtsson, Lindhult, Kerstin Hardysson, Mästocka. På förslag av Sten Karlsson fick styrelsen i uppdrag att leda insamlingen till SLU:s föreningsgård Mem. Förhandlingarna avslutades av ordf. som riktade ett tack till Knäreds SLU-avd. Två nya medlemmar vunno inträde. Efteråt följde servering och samkväm tillsammans med Knäreds SLU.

Östra Karups SLU-avd.

har haft sitt propagandamöte i Hasslövs bygdegård. Ordföranden Sune Pålsson, Eskilstorp, hälsade alla välkomna, särskilt de nya medlemmarna.

Till prenumerantsamlare för SLU-Bladet valdes Vera Svensson, Lya, och Sylvia Johansson, Dalahus. Ledare för försäljning av julpublikationerna valdes Gunvor Carén, Eskilstorp. Till byombud för 1954 utsågs Anna Ahlström, Gräsryd, (Inger Carlsson, Gräsryd), Bojan Karlsson, Hunnestorp (Leif Salomonsson, Hunnestorp), Rune Nilsson, Hulrugered (Bertil Nilsson, Hulrugered), Hildur Johansson, Dalahus (Sylvia Johansson, Dalahus), Erik Karlsson, Mäsilt (Kurt Karlsson, Finsbo), Lennart Svensson, Lya (Vera Svensson, Lya), Anbritt Lindgren, Täppesås (Inger Vilhelmsson, Hemmeslöv), Inga-Lena Sebelius, Hemmeslöv (Ingrid Bengtsson, Hemmeslöv).

Till ombud för insamlingen till föreningsgården Mem valdes Lennart Svensson, Vera Vilhelmsson, Sune Pålsson, Bojan Karlsson och Ivar Nilsson.

Fem nya medlemmar inskrevs i avdelningen.

Efter mötet följde ett anförande av Sten Karlsson, Linghult, Mästocka. Kvällen avslutades med ett trevligt samkväm.

Gårdstorkar för skörden?

Hushållningssällskapens förbund hemställer till regeringen att lån från jordbrukets maskinlånefond skall utgå till enskild person eller sammanslutning för anskaffande av gårdstork, som skall utnyttjas gemensamt av flera jordbrukare.

Användningen av skördetröskor blir allt vanligare i jordbruket men ofta måste säden innan tröskningen torkas artificiellt. Hätill är möjligheterna f. n. mycket begränsade. Under sådana omständigheter finner förbundet det angeläget att vid sidan av de större centrala torkanläggningarna finns mindre s. k. gårdstorkar. På många håll kan dylika med fördel utnyttjas gemensamt av de jordbrukare, som gemensamt inköpt en skördetröska eller begagna sig av de tjänster som en maskinstation erbjuder. För att främja en sådan utveckling är det önskvärt att lån kan beviljas ur jordbrukets maskinlånefond.

I blickpunkten

VEM SOM GJORT MEST i fråga om skolbyggen, därom tvistar Sydsvenska Dagbladet (h) och Skånska Dagbladet (bf). Att det byggts fler skolor under efterkrigstiden och särskilt de sonaste åren, är ett påstående, som SDS inte vill godkänna:

Detta är demagogi och ett försök att blanda bort korten. Om det inte byggts flera skolor exempelvis i en stad som Malmö, så skulle resultatet varit ren katastrof. I själva verket är saken den att många klasser är för stora, att en rad ungdomar med goda betyg inte får plats i realskolorna och att gymnasierna inte räcker till. Dessutom har en rad andra viktiga behov för skolorna eftersatts — det råder en fruktansvärd brist på gymnastiksalar etc. Läget är sådant att ett regeringsorgan inte kan skryta med en verklig förbättring — skolorgan har också påpekat motsatsen.

Skånska Dagbladet invänder häremot: Exemplet med Malmö är sällsynt illa valt. Sedan 1886 har det förekommit dubbelläsning i stadens folkskolor. Under större delen av denna tid, d.v.s. fram till det demokratiska genombrottet satt högern vid makten. Så nog vet alla hur reformvänlig högern var på den tid partiet hade något inflytande. Detta är nu en sak. En annan är att under hela mellankrigstiden har endast en (!) skola byggts i Malmö, men från 1945, alltså efter krigsslutet, har staden byggt sju skolor. Ingen tror att det skulle ha byggts ännu flera skolor om högern skulle ha haft majoriteten i stadsfullmäktige. Med till 110 procents visshet skulle det ha byggts färre skolor under en högerregim. Högerledaren Bagge satt ju som ecklesiastikminister under nästan hela krigstiden. Det är den eftersläpningen som Ivar Persson får försöka ta igen nu.

Ett ord på vägen

15 OKTOBER

Gud är min borg

Herre, du mitt bergfäste, min borg och min räddare, Gud, du min klippa, till vilken jag tager min tillflykt, min sköld och min frälsnings horn, mitt värn och min tillflykt, min frälsare. — Herren är min starkhet och min sköld; på honom förtröstade mitt hjärta. Och jag vart hulpen därför fröjdar sig mitt hjärta och med min sång vill jag tacka honom.

När fienden bryter fram lig en ström, skall Herrens andedräkt förjaga honom. — Vi kunna dristigt säga: Herren är min hjälpare, jag skall icke frukta; vad kunna människor göra mig? — Herren är mitt ljus och min frälsning; för vem skulle jag frukta? Herren är mitt livs värn; för vem skulle jag rädas?

Jerusalem omhägnas av berg, och Herren omhägnar sitt folk ifrån nu och till evig tid. — Du är min hjälp, och under dina vingars skugga jublar jag.

För ditt namns skull leda och föra mig.

---

(40)

Redan dagen efter stadens uppgivande hade den ryske generalen inkommit med väldiga rekvisitioner till landshövdingeämbetet. Inalles sextusen ryssar stod i området närmast omkring staden och till deras underhåll ordrades stora mängder livsmedel. Ute på landsbygden fanns inget att ta, då allt redan var uppätet och bönderna på många håll räddat sig till skogs. Nu var det landshövdingens sak att skaffa, vad som fattades, så vitt man ville se sin stad skonas och deras innevånare bemötas någorlunda misskundsamt. Han hade blivit befalld att omedelbart anskaffa 2.000 lispund bakat bröd och 160 tunnor korn förutom 1.500 lispund kött, 500 lispund salt, 500 lispund smör och 300 kannor brännvin. Dessutom skulle de närmaste socknarna lämna en väldig kontribution på 10.000 lispund bröd, 500 kor, 200 lispund smör, 500 tunnor korn, 700 kannor brännvin och 1.000 lispund hö. Om icke dessa rekvisitioner i det snaraste fullgjorts, hotades staden och dess befolkning samt den närmaste landsbygden med de strängaste repressalier.

Landshövdingen log bittert. Var skulle han ta alla dessa godsaker ifrån? Den ryske generalen glömde visst, att han befann sig i en av frost och svält, av skatter och krigskontributioner utarmad och utpinad landsända, vars befolkning själv svalt och led den bittraste nöd. Ändå ville han visst leva kräseliga med kött och vilt och champagne var dag, som han var van, medan de meniga soldaterna smorde sig med smör och sovel till brödet. Annat hade det varit med de finska och svenska soldaterna. De hade fått lov att nöja sig med en bit torrt bröd och en sillstjärt, när det var som bäst.

Men där inget fanns att ta, har själva kejsaren förlorat sin rätt. Trots alla hotelser hade rekvisitionerna inte kunnat fullgöras inom fastställd tid och nu satt landshövdingen och undrade, vad följden skulle bli för hans stad och dess beklagansvärda innevånare. Nog för att han försökt lägga sina ord så väl han kunde, men den som inte vill förstå, han begriper inte heller. Nej, han måste nog avfatta ännu ett memorial till den ryske generalen.

I detsamma kom en ordonnans gående den korta vägen från generalens högkvarter till landshövdingegården. De ryska skiltvakterna skyldrade när han passerade förbi dem genom porten. Med klirrande sporrar och knarrande stövlar klev han uppför trappan och lät anmäla sig hos landshövdingen.

— En order från ryske generalen till landshövdingeämbetet, sade han på bruten svenska och slängde ett papper på bordet.

Order — nu måste han ta order från ryssen också som en annan betjänt från sin husbonde! Han, en konungens troman — men det fanns ju ingen kung längre och den tro han en gång svurit honom gällde ej mer. Nog sved det i det stolta sinnet att vara tvungen att ta order från främmande herrar och mången gång satt väl ett hetsigt ord på tungan. Men han bet sig i läppen och teg. En krigare som Döbeln kunde ryta och dundra, men den som bar ansvar för ett helt läns befolkning, han måste lära sig att tiga och lida för det allmänna bästa. Han visste nog, att mången misstydde hans undfallenhet och kallade den falhet. Fal — här log han åter bittert — han visste bäst själv, vad hans lön blev både från det ena och det andra hållet. Men plikt var plikt, vem och vad den än gällde och oavsett den timliga lön man därför bekom.

Han tog mot ordern och bröt dess granna sigill. Handen darrade. Gällde ordern hot om brandskattning och plundring eller bara ytterligare rekvisitioner?

"Alldenstund och emedan påbjudna rekvisitioner ej i tid kunnat fullgöras", stod det där på någorlunda felfri svenska, "förständigas stadens borgare att omedelbart till det ryska befälet utlämna nycklarna till sina krydd- och spannmålsbodar, på det de icke med vett och vilja måtte något undangömma och försnilla. Desslikes beordras myndigheterna att omedelbart till ockupationsbefälet utlämna stadens brandredskap —"

Kryddbodnycklarna — det var illa nog, tänkte landshövdingen bekymrad. Naturligtvis skulle de kasta skulden för detta nya övergrepp på honom. Redan nu fanns ju belackare, som ville påstå, att han gick ryssarnas ärenden och alltför gärna och villigt böjde sig för deras krav. De kunde ju inte begripa, de dårarna, att en ställning som hans fordrade smidighet och klokhet, om ett ännu värre ont skulle undvikas. Med övermod och stora later kom man ingen vart i en sådan situation, när man inte hade någon makt att sätta bakom sina ord. Nu skulle borgarna säkerligen bli ursinniga på honom för att de måste släppa till sina nycklar. Vem som än rådde i staden, om det så var svensken eller ryssen, så var det han, den civile ämbetsmannen, som blev strykpojken.

Men ändå värre än kryddbodnycklarna oroade honom kravet på att brandredskapen skulle utlämnas. Vad kunde det annat betyda än att man ännu en gång tänkte lägga staden i aska? Men vad det än betydde, så hade han ingen annan utväg än att lyda och för sina stadsbor kungöra de främmande herrarnas påbud.

(Forts.)